

nr 96
2012-04
25 kr

DISKULOGEN

med Släktforskarnytt

Bacteria Archaea Eucarya

Livets träd "på riktigt"

ÅRSMÖTET DATORSKÄRMAR BARNDOMSMINNEN

DIS årsmöte hölls i Staffanstorps.

Foto: Jan Nilsson

3 Ledaren

Information från föreningens ordförande.

4 Kort & Gott

Nyheter om bl.a. USA:s folkräkning för 1940 släpps i april, Windows 8 kommer kanske i år, testa nya Photoshop gratis.

5 Disgenanvändare nr 30000

Leif Niklasson köpte det 30000:e DISGEN-programmet och får det därför i gåva av Dis.

6 Hur jag hittade Emma

Emma Svensdotter, från Öland, emigrerade till Amerika 1881. En bouppteckning ger en första ledtråd i sökandet efter Emma i det nya landet.

9 Ovanliga förnamn

Pappan önskade sig en pojke, så när dottern föddes blev hon döpt till ett modifierat pojkenamn.

9 Hur fjällsemestern räddades

Mobilsurfa i Norge till ett överkomligt pris med hjälp av ett kontantkort och rätt mobiltelefon.

11 DIS årsmöte 2012

Åttiosju medlemmar deltog på DIS årsmöte i Staffanstorps.

13 DIS Ekonomi 2011

En komprimerad resultaträkning och balansräkning visar bl.a. att inkomsterna blev något högre än budgeterat.

14 Verksamhetsberättelse 2011

Föreningen DIS styrelsesammansättning och aktiviteter som hållits under året redovisas.

16 Livets träd på riktigt

Alla levande organismers släktskap visas i Cecilia Hägerhalls släkktred. Vår närmaste släkting är svampen.

19 Macspalten

En ny version av Chronica, Reunion för iPad och barn i olika familjekonstellationer i Reunion.

22 En tysk glasblåsare i Sverige

Johan Nicolaus Wiegand invandrade 1795 till Göteborg och blev anfader för en stor släkt i Sverige.

24 Säkerhetskopiering

Skaffa program som gör automatiska säkerhetskopieringar av dina data eller gör inställningar i Windows 7.

28 Bildskärmar till datorer

En eller två bra skärmar kan göra arbetet vid datorn mycket trevligare.

29 Hemmet – barndomsminnen

Följ med och se hur ett år levdes i en liten by i Småland i början av 1900-talet.

36 Om registrens förträfflighet

Husförhållanden, dödboken, inflyttningslängder, Sveriges Befolkning 1900 med mera.

37 Insändare

Svenska Missionskyrkan, respons på Macspalten och efterlysning av en svensk som flyttat till Norge.

38 DIS informerar

Nya cd-skivor i forskartugan, avlidna medlemmar, och beställningar.

40 Faddrar & Disbytombud

Här finns hjälpen med dina problem. Fråga någon i din närhet.

41 Styrelsen

De förtroendevalda som håller ordning i föreningen.

42 Regionföreningarna

Information från Sveriges alla hörn.

Foto: Jan Nilsson

Tidningen publiceras efterhand även på hemsidan.
Nästa nummer kommer ut i slutet av juni.
Sista dag att lämna material till tidningen är 21 maj.

DIS har fått pris

DIS FICK KARTOGRAFISKA SÄLLSKAPETS PRIS FÖR ÅRETS ORGANISATION I mars. Björn Johansson tog emot priset, och det är inte mer än rätt, eftersom han har jobbat så hårt med kartfunktionen i DISGEN. Övriga som medverkat är därmed icke nämnda med namn, men alls inte glömda. I DISGEN 8.2d blir kartfunktionen ytterligare förbättrad, t.ex. med exportmöjlighet till Google Earth. Tidplanen för 8.2d vill jag inte säga något om annat än att den borde vara klar till släktforskardagarna i Gävle, i slutet av augusti.

DISPOS tar ett litet steg framåt i dagarna. Det har tidigare varit alla sorters tekniska problem med länkning till Geline. Vi löser nu detta med ett särskilt hjälpprogram som ordnar länkningen (läs mer på DIS webbplats). Länkning till Arkiv-Digital, SVAR och Ancestry fungerar som tidigare. Prova gärna – du slipper mycket bläddrande i volymerna och är din favoritsocken indexerad i GIDx hittar du direkt ner på gårdsnivå i husförhörslängderna, förutsatt att du har abonnemang hos någon av de nämnda aktörerna.

DIS hade årsmöte i Staffanstorp i mitten av mars. Styrelsen hade ett förslag om höjning av medlemsavgiften för att kunna heltidsanställa en utvecklare och få fart på DISGEN-utvecklingen. Kanske har vi såpass mycket i spargrisen att höjning inte behövs, men vi vill säkerställa att den ökade utgiften motsvaras av en intäkt. Vi får se i höst om vi kommer att höja medlemsavgiften! Troligen är det bättre att tära på spargrisen och faktiskt visa upp en DISGEN 9 innan vi kräver mer betalt av medlemmarna.

Vi hade också en motion (tack!) om att utveckla en DISGEN-liknande app för läsplattor och Smartphones. Detta är förvisso ett mycket spännande område, men vi (i styrelsen) vill först få DISGEN till ny plattform innan vi börjar med appar. En DISGEN-app kan göra mycket roligt som baseras på att man är rörlig men ändå uppkopplad: foton (med position) av t.ex. gravstenar och torpgrunder, foton av arkivhandlingar eller böcker, anteckningar i allmänhet, ljudinspelning om man träffar och pratar med en släkting eller liknande, samt vidare presentation med t.ex. släktträd och foton som man kan visa så fort man träffar någon med intresse för slakten. Det finns mycket man kan göra för att komplettera (inte ersätta) DISGEN och andra program. Beslutet på årsmötet blev att en förstudie ska utföras. Är du intresserad av att medverka i denna, så hör av dig!

Från förra årsmötet hade vi uppgiften att förstudera en "RGD", en genealogisk databas som täcker alla personer som levat i Sverige och lämnat verifierbara spår efter sig. Arbetsgruppen har kommit igång bra men har fått några ytterligare frågor att tänka över. Det är en stor uppgift, så innan vi börjar är det bra att tänka till ordentligt. Arbetsgruppen behöver fler medverkande – känner du för att delta, så hör av dig. Min övertygelse är fortfarande: någon kommer att göra detta, och DIS ska vara i framkanten.

Tyck till i Dis Forum eller via e-post till ordf@dis.se.

Diskulogen är medlemstidningen för Föreningen Dis: Föreningen för datorhjälp i släktforskningen.

FÖRENINGEN

Föreningen Dis,
Gamla Linköping
582 46 Linköping
Telefon: 013-149 043
Fax: 013-149 091
dis@dis.se, www.dis.se

PG: 1 40 33-5, BG: 5009-6742

Medlemsavgift: 150 kr per år.

Familjemedlem: 75 kr per år.

EXPEDITION & FORSKARSTUGA

Hovslagaregatan 3,
Gamla Linköping
Öppet månd-fred kl 9-16.
Kansliet lunchstängt kl 12-13.
Ring gärna innan besök!

KANSLISTER

Ragnhild Bergström och Marie Andersson

REDAKTÖR

Anna Linder, diskulogen@dis.se
Burliden 7, 937 92 Burträsk
070-2294804

ANNONSERING

Kontakta redaktör Anna Linder

ANSVARIG UTGIVARE

Daniel Berglund

KASSÖR

Bengt Karlsson

UPPLAGA

27 600 exemplar

UTGIVNING

4 gånger per år

TRYCK

Sandvikens Tryckeri

ISSN

1101-3826

USA:s folkräkning 1940

USA:s folkräkning från 1940 släpptes den 2 april 2012. Denna folkräkning innehåller detaljerad släktinformation som namn, ålder, adresser, yrke, civilstånd, födelseort, medborgarskap, bostadsägande och förhållande mellan personer i hushållet. Flera nya och intressanta frågor finns med i 1940 års folkräkning. För första gången identifieras var individen levde fem år tidigare (1935). Information om löner och utbildningsnivå finns även med. Fem procent av befolkningen fick besvara kompletterande frågor om föräldrarnas födelseort, modersmål och sysselsättning. Kvinnor fick svara på om de varit gifta mer än en gång, hur gamla de var när de gifte sig första gången och antal barn de fött.

1940 års folkräkning är fritt tillgänglig, alltså helt gratis, hos flera olika leverantörer. Amerikanska riksarkivets version finns på webbplatsen <http://1940census.archives.gov>. Fler än 3,8 miljoner bilder och 132 miljoner människor från 1940 års amerikanska folkräkning kommer stegvis att göras tillgängliga.

www.archives.com
www.ancestry.com
www.rootspoint.com
www.findmypast.com
www.myheritage.com
www.familysearch.org
<http://1940census.archives.gov>

Windows 8

Rykten går att nya Windows 8 kommer att färdigställas till sommaren och släppas i oktober, i god tid till julförsäljningen.

Enligt flera undersökningar har Windows 8 bättre prestanda än Windows 7 på många områden. Uppstart och internet surfing ska vara mycket snabbare på datorn med Windows 8.

Windows 8 kommer att få stöd för bildskärmar med hög upplösning och punkttäthet, som Retinaskärmen på nya Ipad. Den lägsta upplösningen Windows 8 kommer att stödja är enligt Microsoft 1 024 x 768 pixlar. Operativsystemet kommer automatiskt att anpassa upplösningen beroende på vilken bildskärm som används.

www.idg.se

Disgen och Windows 8

Vi har testat DISGEN 8.2c på den betaversion (*Consumer Preview*) av Windows 8 som finns att tillgå, och det ser ut att fungera utan problem.

DISGEN-UTVECKLARNÄ

Titanic

Det är 100 år sedan fartyget Titanic körde på ett isberg och sjönk. Över 1 500 människor dog 14–15 april 1912.

Titanic byggdes i hamnen i Belfast på Nordirland och där har ett Titanic-museum nyss öppnat. Det nybyggda museet är sex våningar högt, lika högt som Titanic var. Här finns bl.a. den lyxiga matsalen från första klass uppbyggd, liksom den omtalade stora trappan.

<http://sverigesradio.se>
www.titanicbelfast.com
www.titanicnorden.com

Testa Photoshop CS6 gratis

Adobe har släppt en betaversion av Photoshop CS6 som man kan ladda ner gratis.

Det nya, snabbare, Photoshop CS6 har en förbättrad innehållsmedveten fyllning, ett helt nytt gränssnitt samt flera nya och förbättrade verktyg.

<http://capdesign.idg.se>
<http://labs.adobe.com/technologies/photoshopcs6>

Nokia och Microsoft satsar

Nokia och Microsoft satsar motsvarande 160 miljoner kronor på att bygga upp ett nytt app-campus-program på Aalto-universitetet i Helsingfors. Här ska man framför allt stödja entreprenörer och utvecklare, samt erbjuda resurser och utbildning inom bland annat teknik, design och användbarhet.

<http://it24.idg.se>

Hur används datorn?

För tio år sedan, våren 2002, gjorde Anneli Jonsson en enkätundersökning bland medlemmarna i en släktforskarförening. Frågorna handlade om hur släktforskare använder sig av dator och datorhjälpmedel i sin släktforskning.

Anneli kommer nu att undersöka vad som har förändrats på tio år. Har den svenska släktforskarens vanor och användande av datorn förändrats?

Resultat och jämförelse mellan enkäterna 2002 och 2012 kommer att publiceras på hennes webbplats.

www.westgota.se

Disgenanvändare nummer 30 000

Den medlem som köpte Disgen nr 30 000 är Leif Niklasson i Träslövsläge, Halland. Han får därmed Disgen i present. År 1999 såldes nr 10 000 och år 2005 såldes nr 20 000.

LEIF HAR SLÄKTFORSKAT I 4–5 ÅR. HAN BÖRJADE MED att gå en släktforskningskurs för nybörjare och sedan en fortsättningskurs. När Leif börjat släktforska upptäckte han snart behovet av ett släktforskningsprogram. Han testade flera olika online-lösningar, bland annat Ancestry.

– Jag har varit inne och fyllt i släktträd på flera olika sidor. Jag ville ju ha så många personer som möjligt samlade i ett släktträd, men det fanns olika begränsningar i online-tjänsterna. Jag har faktiskt inte varit nöjd med dessa tjänster. Jag tyckte inte att någon av dem ledde fram till någonting så jag avslutade dem. Nu kör jag bara med DISGEN. Och det programmet erbjuder tydligen hur mycket möjligheter som helst. Men det är ett avancerat program som är ganska svårt att lära sig. Det blir spännande att se vad man kan göra med det, säger Leif.

Leif blev medlem i januari 2011 och köpte DISGEN ett år senare. Han har redan börjat fylla i den information han har om släkten i DISGEN. Han känner att det nog skulle vara bra att gå en kurs i DISGEN eftersom det finns så många funktioner som han känner att han skulle behöva hjälp för att använda.

– Hittills har det gått bra att mata in informationen, men det är klart att jag har många frågetecken. Jag har många frågor som jag skulle vilja ställa, säger Leif.

Leif ser fortfarande sig själv som nybörjare på släktforskning. Det är mycket han inte vet, och mycket han inte hinner med, men han tycker att det är en mycket givande sysselsättning.

– Det är väl inte så ovanligt att man, när man blir äldre, tittar tillbaka medan man som yngre tittar framåt. Intresset för släktforskning har vuxit fram. Jag är nyfiken på var vi kommer ifrån. Jag forskar på alla våra fyra håll, min mor och far och min frus mor och far. Jag tycker att det är väldigt intressant att forska så långt bakåt som möjligt på dessa linjer. Det är roligt, säger Leif.

Det är främst Leif som är intresserad av släktforskning i hans familj. Han tycker att det är spännande att forska bakåt i tiden, men minst lika spännande är det att hitta nu levande släktingar, som kusiners barn och så vidare. Han tycker dock att det är en utmaning att hitta dessa då sekretessen gör att man inte kan hitta födelseuppgifter för personer födda på t.ex. 1950- eller 1960-talet i kyrkböckerna på internet.

– Jag har inte köpt något abonnemang själv utan jag tillbringar mycket tid på biblioteket. Där har jag även använt CD-skivorna med Sveriges Befolkning, men det finns ju ändå ett glapp i uppgifterna mellan åren 1940 och 1970. Där är det svårt att hitta uppgifter.

Leif har inte hittat några uppseendeväckande uppgifter om släkten. Men han tycker att det är nog spännande att få reda på var släkten kommer ifrån. Hans föräldrar är från Bohuslän och han själv är född i Bohuslän. Hans mor kom från Väjern och hans far från Askum-Tossene, båda i Sotenäs kommun. Hans släktingar har bott och levat väldigt nära varandra. De har även hittat sina makar i närområdet. Det tycker Leif är intressant.

– Min släkt kommer från Bohuslän och så har min fru även släkt från Halland och Skåne. Så det är Västkusten som jag forskar i. Jag har hittat en extra intressant person på min frus sida. Lite längre tillbaka kom det en kvinna från Norrland som hette Læstadius. Det kanske inte är så vanligt här nere. En man från Bohuslän åkte upp och hämtade hem en maka från Luleå-trakten. Jag har tittat lite på Læstadius-släkten och där ingår ju en otroligt stor mängd människor. Det finns mycket information om Læstadius-släkten på internet och där hittade jag även min frus släkting.

Leif ser fram emot att forska vidare bakåt i släkten för att se hur långt han kan komma. Han hoppas även på att hitta någon släkting med norsk eller dansk anknytning. Någon sådan koppling har han ännu inte funnit. Han har kommit bakåt till början av 1800-talet i sin släktforskning. Leif tycker att släktforskning är roligt och intressant men samtidigt en väldigt tidsödande sysselsättning. Det finns ju så mycket material att titta i.

– Är man pensionär så har man så hemskt mycket annat att göra nu under våren och sommaren så jag kommer inte att hinna med så mycket släktforskning. Men till hösten vill jag ju fortsätta med detta. Då är det bara att fortsätta bakåt i tiden. Jag tycker att det kan vara väldigt svårt att läsa vissa kyrkböcker när man kommer långt tillbaka. Det blir en utmaning eftersom det är svårt både att tyda texten och att förstå betydelsen. Men kul är det, säger Leif. 🐼

Hur jag hittade Emma

OLIKA KÄLLOR I SLÄKTFORSKNINGEN

Efter att ha letat i böcker om Öland och emigrantforskning, bouppteckningar, amerikanska kyrkböcker och sökt hjälp på internet, hittade Ann-Marie Berglund till slut amerikanska släktingar.

FARFAR, BERÄTTA OM SLÄKTEN! JAG VAR 10 ÅR OCH satt hos min farfar i hans kök, i f.d. tjänstebostaden uppe på Mejeriet i Gårdby, där han hyrde kök och tre rum. Farfar hade levt ett spännande liv med elva år i Amerika där han bland annat jobbat på Pullmans i Chicago och snickrat inredningar i järnvägsvagnar. Han kom hem till Öland igen 1934 och köpte sig "en god gård" i Norra Näsby. Farfar hette Ragnar Svensson (1900–1983) men kallades Swanson av de flesta p.g.a. Amerika-åren. Han pratade gärna om tiden där borta, där allt var större och bättre än i Sverige.

Mitt unga försök att få ordning på släkten föll genast på att han fick förklara svärd- och spinnsida. Vi kom väl från ämnet för anteckningarna jag gjorde blev sparsamma. Jag fick i alla fall veta att min farfars farfar Sven Larsson var handlare och "for till Stockholm med smör, mjölk och kalvar". Jag har kvar det jag skrev ännu nästan 40 år senare. Nu har jag två års släktforskning bakom mig och många saker har klarnat men ännu finns mycket kvar att reda ut.

Farfars farfar

Sven Larsson föddes 1833 i Ullevi, Gårdby socken, som yngste son till kronobåtsmannen Lars Hult (1780–1844) i hans andra äktenskap. Sven gick under namnet Hult-Sven.

I boken *Öland, mark och minne* av Anders Johansson kan man läsa om Hult-Sven som bodde på Gårdby malm, upptecknat av folklivsforskaren Lage Nilsson. Citat sid 73:

Hult-Sven hade varit fattig pojke från Ullevi Malm. Och han hade börjat med att sälja en del som han gick ikring med på södra

Öland. Där sa han att det hade varit bra att göra affärer. Sedan satte han upp affär här i Gårdby. Men det var inte stor affär de hade på den tiden, måntro. Han hade hela sitt lager i en kista. Snus och kaffe och socker och lite smått var det huvudsakligen.

Holmströmman som var äldre än jag, talade om att hon hade varit där en gång och köpt sirap. Då hade han en bra stor svart butelj, som han hade på ett ställe i rummet; den stod inte i kistan den. Och den hällde han upp ur. Det var hela lagret. Hon skulle ha ett kvarter. Men redan då jag var barn, hade han kommit sig för bättre. Då inredde han disk, och tog hem mera; sill och annat. Hult-Sven kom sig för och blev rik."

Ja, utåt sett gjorde Sven en klassresa, från fattig soldatson till gårdsägare i Södra Bäck i Runstens socken. En av de första upptäckterna jag gör i kyrkböckerna är att Sven var gift två gånger. 21 år gammal gifte han sig med Elizabeth Christina Svensdotter (1824–1866). Christina var dotter till en båtsman som hette Sven Sejsing. I äktenskapet föddes tre barn, två dog i späda ålder. Överlevde gjorde Emma Christina, född 1854. Hon fick en styvmor 1867 när Sven efter sin första hustrus död i "werk och vattusot" gifte om sig med Ida Kristina Runqvist (1838–1916). Hon var dotter till en sjöman från Torslunda och kom till Ullevi för att tjäna piga. Emma fick fyra halvsyskon, bland annat min farfars far Karl Johan Teodor (1871–1938), allmänt kallad Hult-Sven-Jon och Josefina (1879–1953) som kom att gifta sig Lindgren och bo i grannbyn Övre Ålebäck.

Emma

Det blev dags för Emma att ge sig ut och tjäna piga och 22 år gammal tog hon tjänst i Övre Ålebäck, bytte tjänst året

därpå till Gårdby nr 2 och efter ytterligare två år bytte hon plats till Blälinge nr 6 i Norra Möckleby. Hon var kvar ett år – 14/11 1880 flyttade hon hem till sin far. I utflyttningslängden för 1881 kan man se att Emma Svensdotter 12/3 1881 flyttar till Amerika. I Emigranten Populär står att Emma Kristina Svensdotter, ålder 26 år från Gårdby, med utresehamn Kalmar hade destination New York och ingen medåkande. Ellis Island var inte i funktion 1881 så jag kan inte på så vis kontrollera om hon tog sig in i Amerika.

Bouppteckning

Jag tappar spåret en tid men får åter en ledtråd då jag beställer Sven Larssons bouppteckning via Riksarkivet. Där står att Emma bor i Arnot och är gift med arbetaren A. G. Lindström. Det står nämnt en fullmakt från generalkonsuln i Philadelphia. Denna fullmakt letar jag efter, men den finns inte i arkiven i Vadstena. Jag googlar Arnot och hamnar i Mississippi. Jag fattar att jag måste vara fel ute och får inte ihop det med Philadelphia. Jag hamnar ännu mer snett då jag hittar en Emma Lindström på familysearch.org boende i Illinois med sin man A. G. Lindström. Jag anar jag är fel ute och låter saken vila några månader.

Emigrantforskning

Jag läser i boken *Emigrantforskning* av Rosvall och Hultman att man ska ta reda på allt man kan hemmavid. Man ska forska på allt material i Sverige och gärna ta reda på andra släktingars öden.

Jag börjar leta efter maken A. G. Lindström. Förutsättningslöst letar jag efter personer med det namnet men det finns ingen A. G. Lindström i Sveriges befolkning 1880. I Emigranten Populär

hittar jag en A. G Lindström som reste från Norra Möckleby i ett sällskap och som skulle till Arnot. Nu blir det plötsligt väldigt spännande. Emma tjänade ju i Norra Möckleby socken! Åter till kyrkböckerna och mycket riktigt, en Anders Gustav Lindström född 1858 lämnade Norra Möckleby 12/11 1880 för att åka till N. Amerika. Han kom från Hagby, grannby till Blälinge där Emma tjänade piga. Emma och denne Anders Gustav står på samma sida i Norra Möcklebys utflyttningsbok från 1880. Emma och Anders Gustav kan ha känt varandra, men jag har inga bevis ännu som förenar dessa två. Jag gör en förnyad sökning av Arnot på nätet och nu trillar bitarna på plats – Arnot är ett gruvsamhälle i Pennsylvania. Det stämmer bättre med generalkonsuln i Philadelphia som nämns i Sven Larssons bouppteckning.

Anders Gustavs släkt

Jag följer rådet i Rosvalls bok och kartlägger denne Anders Gustavs släkt och finner att Anders Gustav är betecknad som oäkta då den man hans mor Maria Helena Andersdotter (1831–1912) var gift med var en sjöman, som inte alls var hemma cirka nio månader innan Anders Gustavs födelse.

Det är inte första gången i min släktforskning som jag stöter på detta fenomen, sjömannen eller Amerika-fararen kommer hem och det ligger ett barn i vaggan som han omöjligen kan vara far till då han varit borta i över ett år innan barnets födelse. Helt följdriktigt är inte Anders Gustav med på bouppteckningen för moderns make.

Jag beställer Maria Helenas bouppteckning från Riksarkivet och där blir det bingo. Där står på utrikes ort vistande

sonen Anders Gustav Lindström hvars rätt bevakades af hans sväger hemmanvägaren Bror Lindgren från Övre Ålebäck.

Bror Lindgren var gift med Josefina, Emmas halvsysster. Det lilla ordet sväger – det bevisar släktskapet och att jag forskat på rätt Anders Gustav.

Jag gör om min sökning på Emigranten Populär och nu är vi framme i februari 2011. Jag hittar då att Emma Christina Svensdotter har Källkod 3805a:2:4573 i Emigranten Populär och Anders Gustav Lindström har Källkod: 3805a:2: 4572. De reste alltså på samma skepp!

Bok om öläningar ger tips

När jag botaniserar på Kalmar stadsbibliotek hittar jag en intressant bok. Det är en historisk avhandling från Uppsala Universitet om den öländska emigrationen, *Öläningar över haven* av Margot Höjfors Hong. På sidan 107 står att det finns dubbelkontrakt från åren 1880–1893 och att de förvaras i Kalmar stadsarkiv: *Närmare hälften av de öläningar som hade Arnot som sitt mål enligt dubbelkontrakten*

kom från Norra Möckleby. Det verkar således som om Norra Möcklebys män hittat, om inte en guldgruva, så åtminstone en "egen" kolgruva.

I samma skrift, sidan 178, nämns dubbelkontrakten igen och att många från Norra Möckleby skulle till Arnot. Där nämns *Gethsemane Lutheran Church* och att människor från närliggande socknar återfinns i kyrkböckerna från denna församling. Det står inte i avhandlingen vilka personer det är.

Amerikanska kyrkböcker

Jag gör ett besök på Utvandarnas hus i Växjö, som har mikrofilmade kyrkböcker från USA. Efter att ha betalt för mig får jag hjälp med att göra en sökning på *Gethsemane Lutheran Church* och hittar genast familjen Lindström! Prydligt står Emma Christina där med maken Anders Gustav Lindström. Ström är överstruket och det framgår att man bytt namn till Lind. Paret har sju barn och plötsligt står jag med sju nya trådar att nysta i.

Amerikansk hjälp

Dagen därpå prövar jag att söka på Emma Lind på *Findagrave.com* och får till min häpnad genast napp. Det är en amerikansk kvinna, Wendy Safford som lagt in uppgifterna. Det fattas vissa data och jag mejlar henne uppgifterna och frågar om vi är släkt. Jag får till svar att vi inte är släkt och en mild tillrättavisning då hon förklarar att de som är engagerade i sajten egentligen inte har tid att mejla svar eftersom de är så upptagna av att lägga in foton på gravstenar.

Denna Wendy har holländskt ursprung och har själv fått hjälp att hitta sin europeiska släkt och erbjuder sig att leta åt mig. På några veckor spårar ➔

➔ hon upp dödsannonser på Emmas barn och hittar nu levande sysslingar till mig! Hon ringer en av dem och lämnar min mejladress. En bror till den uppringde, som heter Donald Nares, är intresserad av kontakt. Sedan i september har vi nu brevväxlat via mejl och Donald, som är född 1944 och vietnamveteran, visar sig gilla både inlagd sill och grisfötter. Han skriver entusiastiskt att han är glad över kontakten och undrar hur långt det är mellan Stockholm och Öland.

Fortsatt forskning

I olika Census har jag återfunnit Emma och hennes familj. Jag vet att *Ancestry.com* kanske har mer att erbjuda men jag har avvaktat med abonnemang än så länge.

Många säger att släktforskning är som ett detektivarbete och ovanstående redogörelse bekräftar väl detta påstående. Det finns många olika källor och jag ville med denna berättelse visa även på detta. Om jag inte hittat Hongs avhandling på Kalmar stadsbibliotek och om den inte varit så pass lättillgänglig, så hade jag nog ännu inte hittat Emma i den amerikanska kyrkboken.

Öländska anor

Med stolthet är jag ölänning långt tillbaka på fars sida, faktiskt så långt bort

jag kommer i forskningen och på mors mors sida likaså. I forskningen framskymtar Ölands karga livsförhållanden med jordbruk, fiske och sjömanskap, antingen som soldat eller som sjöman. Farfars farfar bröt delvis mot traditionerna och etablerade sig som handlare när det 1864 blev näringsfrihet. Dottern Emma var, liksom min farfar, modig och gav sig iväg från det karga ölandslivet. Farfar tillhörde den generation som kom tillbaka med intjänade pengar att köpa sig en gård för. Det var dit de på något sätt strävade, mot jorden igen. Trots Sven Larssons handlarkarriär så var målet den egna gården.

Emmas barnbarnsbarn funderar på hennes ursprung – de är bryllingar till mig. Jag har andra öländska bryllingar, och det känns ändå som ett ganska nära släktskap. Vi får se om Donald kommer på visit. Om och när han gör det skall inbjudan gå till kända och okända släktingar för en riktigt stor grillfest. Och en och annan grisfot och sill kommer nog att stå på festbordet. 🍷

Källor:

Emigranten Populär, databas över emigranter

Kyrkböckerna bland annat:

Norra Möckleby B1:2 bild 36, sid 65 AD

Sandby B1:3 bild 55, sid AD

Emigrantforskning

av Ted Rosvall och Anna-Lena Hultman
ISBN 91-87676-55-9, 2009

Öland – mark och minne av Anders Johansson
ISBN 91-973285-0-2, 1998

Ölänningar över haven: utvandring från Öland 1840-1930, bakgrund, förlopp, effekter
av Margot Höjfors Hong ISBN 91-554-1872-4, 1986

www.findagrave.com

www.familysearch.org

www.svar.ra.se

Hur fjällsementern räddades

Inte kan väl någon vara utan internet i dessa dagar? Vi åkte, för fjärde året, till Hemsedal med jobbet. I stugan finns tyvärr inget internet tillgängligt. När vi passerade gränsen i Svinesund pep det i mobilerna. Ett SMS från Tele2 meddelade glatt att varje megabyte skulle kosta 25 kr. Vilka rövarpriser!

Så, vad göra? Mellan Oslo och Hønefoss stannade vi vid en Shellmack och hittade kontantkort från Chess (som ägs av TeliaSonera). Kontantkortet kostade 49 NOK plus påfyllning för 100 NOK. Det visade sig att det krävs registrering av kontantkort i Norge för att kunna köra data. Detta sköts muntligen av kundtjänst för oss icke norskar. Om man ringer in under kontorstid så fixas det snabbt och enkelt.

Vi petade in SIM-kortet i en HTC Desire som kan agera accesspunkt för WLAN med upp till åtta användare. Därefter kunde vi köra med 1,5 MB/s upp och 5 MB/s ner. Kontantkortet har den begränsningen att det kostar 12 kr/MB men högst 10 kr/dag. Därmed kunde hela gänget, 14 personer, dela på anslutningen med lite disciplin.

Full fart hela veckan – inte så illa pinkat för 149 NOK! 🍀

DANIEL BERGLUND

Rodrik Larsson.

Stens Larsson.

Ovanliga förnamn

Det finns några ovanliga förnamn i min släkt och nedan återger jag bakgrunden till varför just vissa av dessa namn valdes till barnen.

STENS

Min morfar var Johannes Larsson Styf, född den 4 augusti 1858 i Boden. Mormor var Brita Margreta Enberg, född den 16 september 1863 i Forsträsk, i ett bolagstorp i skogen en mil norr om Harads. Makarna hade två döttrar, Ingeborg och Hildur. Johannes önskade sig nu hett en pojke, som skulle heta Sten. Men det blev en flicka igen, men namnet Sten användes i alla fall – med tillägg av bokstaven s.

Agneta Silversparf från Rödningsträsk har berättat om Klara Nilsson, född Lindström. Klara var sömmerska och besökte i yrket många gårdar. Hon var bekant med Forsträsk-Brita och såg hennes dotter Stens växa upp. När Agnetas mormor fått en flicka 1922 berättade Klara för henne om Stens i Forsträsk, som var ett så vackert barn att hon också borde kalla sin dotter Stens. Så blev det. Moderns syster läste mycket romaner och fick för sig att namnet var tyskt, så hon föreslog att namnet skulle stavas Stenz. Så blev det också. Stenz och Georg Mikaelsson firade år 2007 65-årig bröllopsdag. Inte hade jag någonsin föreställt mig att detta konstgjorda namn skulle leva vidare. Men nu har Mikaelssons en liten ättling vid namn Stens i Uppsala!

RODERIK

Min farfar var Johan Julius Larsson, född den 14 januari 1862 i Bredåker, Överluleå församling. Farmor var Kristina Fahlman, född den 7 februari 1865 i Svartlå. När en son kom till världen den 2 juni 1901 hittade de ett lämpligt namn i en almanacka från Rodrik Åhrströms Guldsmedsaffär i Piteå. I kyrkans böcker antecknades Roderik, men han kallades alltid Rodrik med uttalet Rådrik.

I Svensk Uppslagsbok står det att Roderik omkring år 709 blev det spanska västgotarikets siste konung. Han hade att bekämpa uppror i sitt rike. När morerna år 711 invaderade besegrades han av dem. Uppslagsboken berättar vidare att Rodrik (tyska Roderich) på fornsvenska var Rörük, vilket i Ryssland blev Rurik. 🍀

ARNOLD LAGERFJÄRD

Namnstatistik SCB (31/12 2011)

Förnamn	Antal personer
Stens	4
Stenz	1
Rodrik	20
Rodric	3
Roderik	19
Rörük	1

Ny bok om Skaraborgs regemente

Detaljerade biografiska uppgifter om ca 1000 underofficerare vid infanteriregementet från 1600-talets slut till 1942.

Boken innehåller 431 sidor. Inbunden med omslag. Beställ från Kamratföreningen genom inbetalning av 200 kr (inkl porto) till plusgiro 10127-9 eller bankgiro 5773-9591. Glöm ej att ange din adress.

SLÄKTFORSKNING PÅ INTERNET

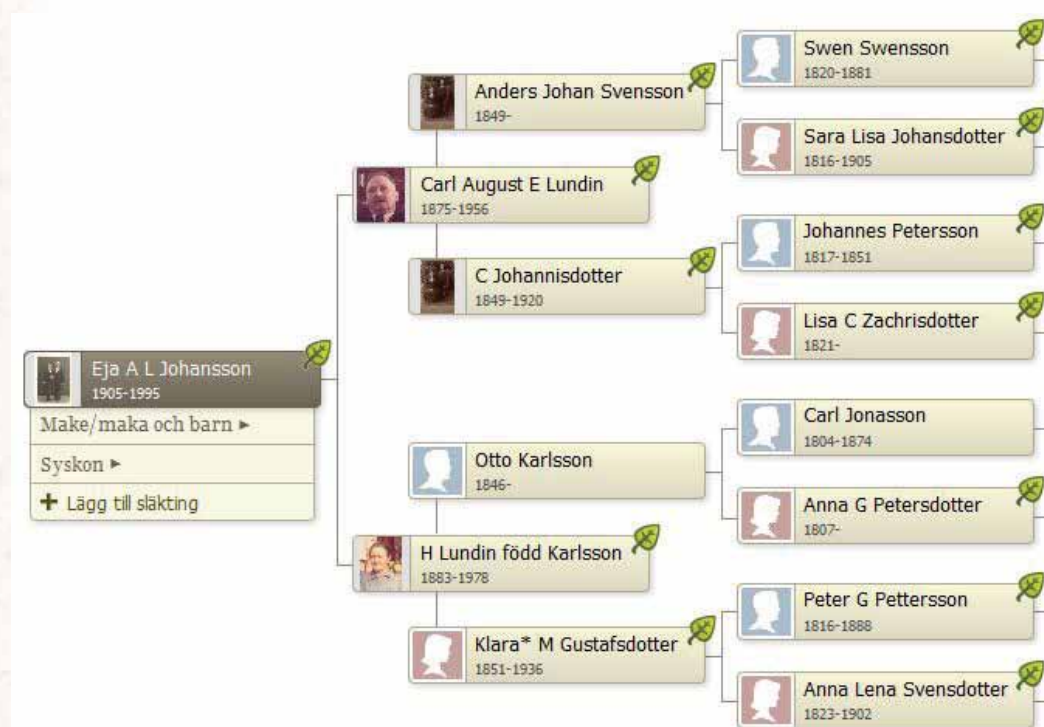
Hitta nya släktingar bland de gröna löven i släktträdet

Hos Ancestry finns 3 miljarder namn i mer än 30 miljoner släktträd. När du bygger ditt släktträd hos Ancestry genomförs alla dessa träd efter matchningar så att du enkelt kan hitta nya grenar till ditt träd.

Att bygga släktträd hos Ancestry är helt gratis oavsett hur många personer du har i trädet. Du som har din släktforskning lagrad i ett program på din dator kan enkelt ladda upp dina uppgifter till Ancestry med en GEDCOM-fil.

När du har laddat upp din släktforskning till ett nytt släktträd hos Ancestry kan du fortsätta lägga till nya personer och ny information i trädet, koppla uppgifterna till dokument hos Ancestry och titta på de gröna löven med tips om nya uppgifter. Via de gröna löven kan du få kontakt med släktingar som har uppgifter om hittills okända grenar i ditt träd.*

Du kan enkelt dela med dig av ditt släktträd till dina släktingar så att de kan se de uppgifter du har lagt in. Om du har laddat ned Ancestrys gratis appar för iPhone och iPad eller Android kan du även använda släktträdet i din telefon.

 ancestry.se

* För att koppla dokument till trädet samt granska tipsen i de gröna löven behöver du ha ett abonnemang hos Ancestry.

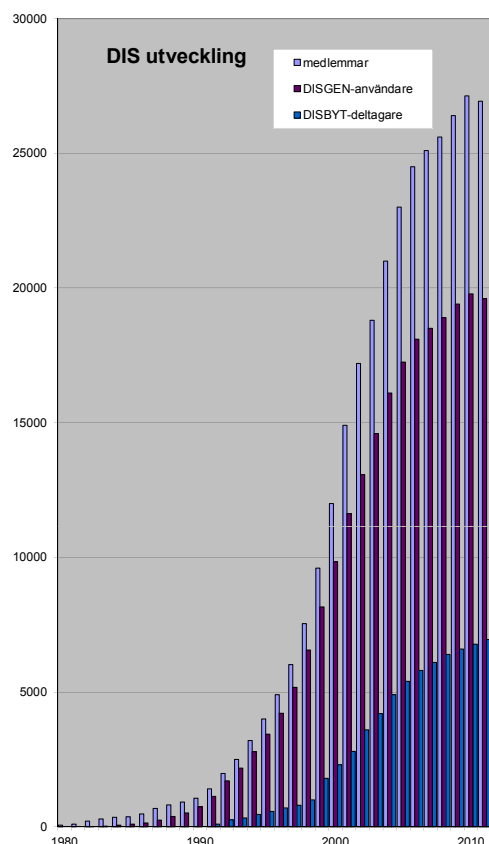

Foto: Jan Nilsson

DIS årsmöte 2012

ANNA LINDER

diskulogen@dis.se

DIS TRETTIOANDRA ÅRSMÖTE HÖLLS I STAFFANSTORP. DET ÄR TREDJE gången DIS årsmöte hålls utanför Linköping. Förra året hölls årsmötet i Västerås. Vid årets årsmöte var 87 röstberättigade medlemmar närvarande. Gunnar Wenngren valdes till mötets ordförande, Mats J Larsson till mötets vice ordförande och Elisabeth Leek till mötets protokollförare.

DIS medlemstillväxt planar ut, men fortfarande är cirka hälften av DIS medlemmar även medlemmar i en regionförening. DIS har 67 faddrar, de flesta i DISGEN. De tar hand om 1500–2000 supportärenden per år. Cirka 1000 DISGEN har sålts under året. Omstrukturering av databasen med byte av utvecklingsmiljön står på att-göra-listan för i år.

På DISBYT har ca 8 miljoner sökningar gjorts under året. Även här behövs en omstrukturering. GIDx har under 2011 genererat 350 färdigindexerade församlingar, men det finns fortfarande arbete kvar att göra här.

Projektet med en rikstäckande genealogisk databas (RGD) har kommit igång med ett tvådagars möte under februari vilket lett till en förstudierapport.

Ekonomiansvariga Marianne Strömberg förklarade att budgeten är beräknad på 27 000 medlemmar och en medlemsavgift på 150 kr. Av posten *Övriga Projekt* ska 200 000 kr gå till utveckling av medlemsregister och 250 000 kr till utveckling av DISGEN.

En diskussion om föreningen DIS välfyllda kassa startade då styrelsen ville ha mandat för att eventuellt kunna höja medlemsavgiften med max 20 kr för 2013 för att finansiera anställning av en DISGEN-utvecklare. En medlem undrade varför DIS sparar så mycket pengar och lägger på hög. DIS är en ideell förening med 6,5 miljoner i kassan!

– Medlemsavgiften borde inte höjas nu. Det kan vi gott vänta några år med tills kassan minskat med några miljoner.

Många i församlingen höll med, men styrelsens förslag röstades fram.

Styrelse

Gunvor Hjertström och Bernt Lindfors blev valda till suppleanter i valberedningen. Större delen av styrelsen omvaldes. Nyvald styrelseledamot är Staffan Knös från Ronneby. Han presenterade sig själv för församlingen.

– Jag är gift och har tre barn. Tidigare arbetade jag som inköpschef på Tarkett. Jag började med släktforskning på 1970-talet då jag skrev brev till alla tänkbara släktingar och frågade vad de visste om släkten.

Staffan har sina rötter i Västra Götaland och norra Småland ända tillbaka till 1600-talet. Han gav ut en egen släktbok förra sommaren. Han har varit medlem i DIS så länge att han inte kan minnas när han gick med. Staffan använder DISGEN och har även testat Min Släkt. Ett tiotal gånger har han även hunnit agera cirkelledare i kurser för både nybörjare och mer erfarna. Han har även engagerat sig i projektet *Namn åt de döda*.

Motion

På Agneta Skafvenhjelm's motion "DISGEN-app för iPad" svarar styrelsen att först när en anställd utvecklare tillsammans med de frivilliga utvecklarna har lyckats driva DISGEN till nästa version med utbytt databasmotor, kan det finnas resurser att titta på frågan om appar.

– Då DISGEN och DISBYT finns i en ny fungerande kostym med ny databas kan man börja fundera på kringutrustning ➔

Mats J Larsson, Gunnar Wenngren och Elisabeth Leek.

Foto: Jan Nilsson

➔ som appar och dylikt. Först då kan det vara aktuellt med en DISGEN-app, sa Daniel Berglund.

Han fick dock mothugg från flera håll i församlingen.

– Det finns risk att ni fortsätter i samma gamla hjulspår och blir omsprungna av alla andra aktörer om ni säger "nej och det tar vi senare" till alla förslag till förändringar som inkommer, var ett av argumenten.

– Jag håller med dig. Men vi måste satsa på rätt saker och så mycket som vi har ork att arbeta med, sa Daniel.

– Vi borde göra en lista på idéer och prioritera det arbete som ska göras så att vi vet vad vi vill när vi väl har en utvecklare anställd, inflikade Björn Johansson.

– Ni borde väl ändå kunna börja med en förstudie och ge något positivt gensvar, kontrade en medlem.

Årsmötet röstade för att styrelsen ska göra en förstudie angående utveckling av en DISGEN-app.

Gunnar Wenngren avslutade årsmötetsförhandlingarna med att sammanfatta föreningens läge just nu:

– Verksamheten går bra och traditionsenligt. Det är en verksamhet som är uppskattad av över 27 000 medlemmar. Det är många, främst ideella, krafter som jobbar och sliter för föreningen som t.ex. styrelsen, personal, faddrar, funktionärer, regionföreningarna etc. De ser till

att hjulen snurrar. Jag tycker att vi säger ett stort tack till alla dessa ideella krafter och ser till att tacket även protokollföres.

Disbyt, Dispos och kartor

Olof Cronberg och Björn Johansson presenterade kort läget för DISBYT, DISPOS och karthantering i DISGEN.

I mars innehöll DISBYT 25 miljoner poster som 7000 medlemmar skickat in.

– Tänk om alla medlemmar skulle skicka in ett bidrag till DISBYT, då skulle vi få ytterligare 75 miljoner poster, sa Olof entusiastiskt.

DISPOS har fått en förbättrad funktion. Länkning till Ancestrys husförhörslängder fungerar nu. Och arbetet med länkning till SVARs volymer pågår. Länkning till Geline fungerar endast med Google Chrome.

– Hjälp oss att slutföra GIDx-projektet. Mycket arbete finns kvar, särskilt i Skaraborg, Älvsborg, Östergötland och Stockholm, vädjade Olof.

– Kartor kan visa hur folk har rört sig, flyttat, bott och verkat. RT90-systemet fungerar endast för Sverige. I en ny version av DISGEN kommer jag därför att kunna skicka min information till Google Earth för att även kunna se förflyttningar i utlandet, informerade Björn.

Sverigekartan finns gratis att hämta på Dis hemsida. Ett kartpaket kommer att distribueras senare i år. 🌳

Ordförande Daniel Berglund.

Foto: Jan Nilsson

Olof Cronberg jublar över 25 miljoner poster i DISBYT.

Foto: Jan Nilsson

Björn Johansson visade DISGEN-information i Google Earth.

Foto: J. N.

DIS EKONOMI 2011

På årsmötet redovisades föreningens ekonomi på sedvanligt sätt. Här återges i sammandrag föreningens budget, resultat och balans för år 2011, samt den budget för 2012 som styrelsen antog i februari, och som fastställdes av årsmötet.

ARET HAR VARIT RELATIVT GOTT, BÅDE UR FÖRSÄLJNINGSSYNPUNKT OCH medlemsantal. Medlemsantalet har dock vid årets slut minskat med 0,7 %, jämfört med året innan. Antalet medlemmar var vid årets slut 26 934 stycken.

DISGEN fortsätter att sälja ganska bra, både till nya och gamla medlemmar. Detta delvis för att man byter ut sina gamla datorer mot dagens datorer med nyare operativsystem som inte kan hantera gamla DISGEN-versioner.

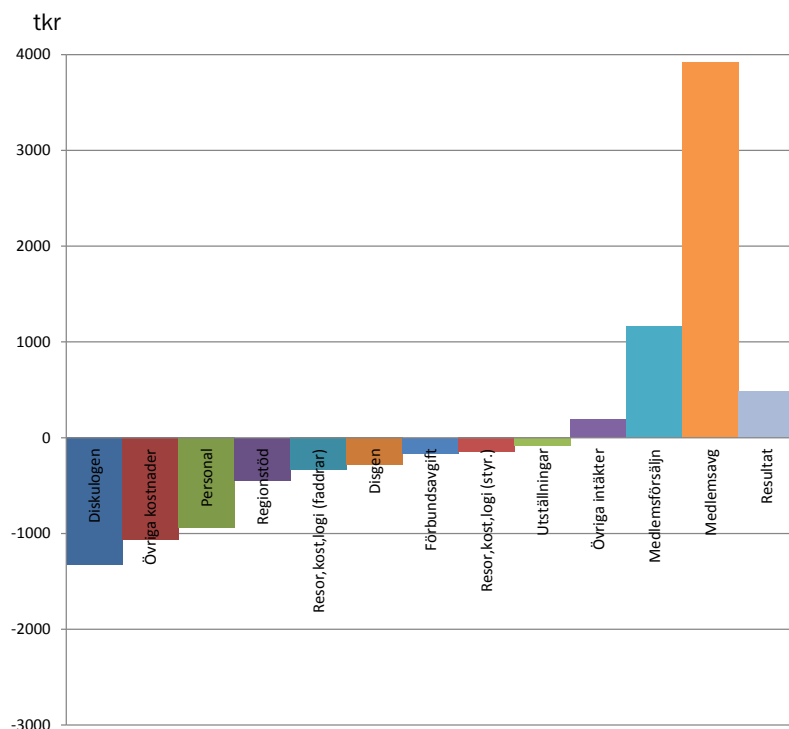
Föreningen har inte gjort några förändringar i sitt aktieinnehav hos Arkiv Digital, utan aktieposten kvarstår.

På inkomstsidan blev det ett litet plusresultat gentemot budget.

På utgiftssidan kan vi glädjas åt att kostnaderna har hållits nere på olika sätt, vilket i slutresultatet visar ett plus på 483 729 kr. En budgeterad kostnadspost på 250 000 kr, som avsåg att arbeta med och utveckla medlemsregistret kom aldrig igång och har därför förts över i ny budget. Det var budgeterat att det skulle bli 63 000 kr (notis i Diskulogen nr 92/2011), men en justering skedde precis när tidningen gick i tryck, vilket gjorde att den budgeterade vinsten skulle bli 47 500 kr, vilket nu finns angivet i de olika ekonomiska rapporterna.

På personalsidan skedde en del förändringar, efter sommaren anställdes en ny kanslist på heltid, samtidigt gick en kanslist ner på halvtid.

Redaktörstjänsten för Diskulogen är inköpt. Inga arvoden utgår till styrelsens medlemmar, programmerare eller övriga funktionärer.

RESULTATRÄKNING (belopp i tusental kr)

	Budget 2011	Utfall 2011	Budget 2012
Intäkter			
Medlemsavgifter	3975	3920	3900
Försäljning till medlemmar	1230	1165	975
Övrigt inkl räntor	90	187	92
	5295	5272	4967
Kostnader			
Tryck	-700	-650	-562
Porto & Distribution	-650	-730	-596
Div. tjänster	-280	-250	-252
Resor, kost & logi (funktionärer)	-347	-333	-348
Resor, kost & logi (styrelse)	-163	-146	-330
Bidrag regionföreningar	-450	-446	-420
Personalkostnader	-1128	-940	-1065
Hyror & leasing	-65	-77	-67
Lokalvård	-30	-29	-31
Tele & internet	-25	-70	-60
Projekt övrigt	-30	-1	-450
Annonser, PR, utställning	-200	-220	-268
Förbundsavgift	-160	-162	-150
Övrigt (inkl. rörelsekostnader)	-416	-320	-211
Övriga kostnader (inkl. årsmöte)	-604	-415	-399
	-5248	-4789	-5209
	5295	5272	4967
Årets resultat	47	483	-242

BALANSRÄKNING

	Ing. Balans 1 jan 2011	Utg. Balans 31 dec 2011
Tillgångar		
Likvida medel	5680	6250
Aktier	40	40
Fordringar	113	75
Inventarier, lager	105	87
	5938	6452
Skulder och eget kapital		
Förutbetalda medlemsavg	1466	1602
Skulder	587	481
Eget kapital	3885	4369
	5938	6452

TEXT: Marianne Strömberg, ekonomiansvarig och Bengt Karlsson, kassör.

FÖRENINGEN DIS

verksamhetsberättelse 2011

(föreningens 32:a verksamhetsår)

Styrelsen har under året bestått av:

Ordförande

Daniel Berglund, Västra Frölunda

Vice ordförande

Eva Dahlberg, Jönköping

Sekreterare

Elisabet Leek, Sunhultsbrunn

Övriga ledamöter

Bo Kleve, Linköping

Karl-Ingvar Ångström, Härnösand

Ulf Frykman, Linköping

Charlotte Börjesson, Västra Frölunda

Kjell Weber, Torslanda (-12/3)

Kjell-Åke Carlenäs, Linköping (-12/3)

Josefine Nilson, Huskvarna (12/3-)

Kjell Croné, Göteborg (12/3-)

Marianne Strömberg, Handen (12/3-)

Ingvar Sahlin, Göteborg (-19/11)

Revisorer

Stig Aronsson, Löddeköpinge (-12/3)

Dag Köllerström, Forserum (12/3-)

Jan Lilliesköld, Sundsbruk

Vår kassör Bengt Karlsson är anställd vid DIS kansli och har deltagit vid styrelsens möten, utan beslutsrätt, i egenskap av anställd. Marianne Strömberg har varit ekonomiansvarig i styrelsen.

Styrelsen har haft fem protokollförda sammanträden under året. Regionföreningarnas ordföranden har varit adjungerade till styrelsen. Föreningens årsmöte hölls den 12 mars på Scandic, Västerås med föredrag av Lars Envall, "Digitala nyheter inom Lantmäteriet".

Antalet medlemmar i föreningen uppgick vid verksamhetsårets slut till 26934, vilket innebär en ökning under året med 2072 medlemmar brutto och en minskning med 198 netto. Ganska exakt hälft

ten av medlemmarna är anslutna till någon av regionföreningarna, vilka under året erhållit ekonomiskt stöd från DIS för regional verksamhet. Regionföreningarnas verksamhet framgår av egna årsberättelser.

Vid respektive avsnitt nedan ges referens till motsvarande punkt i verksamhetsplanen för 2011.

(4D) FÖRENINGENS SUPPORTANSVARIGE HÅKAN RENÉ HAR UNDER ÅRET ANSVARAT för fadderorganisationen. 67 DIS-faddrar – med inriktning på DISGEN och några andra släktforskarprogram – har varit verksamma. Deras och övriga funktionärers insatser är en avgörande del av medlemsservicen. Många av våra medlemmar har liten datorvana. Support i datafrågor och användningen av olika program är därför en nyckelfråga. DIS support är synnerligen uppskattad och ett starkt argument för både DIS och DISGEN. Inga frågor får bli obesvarade under längre tid. Under året har vi inom supportorganisationen arbetat med kompetensutveckling och svarstider. Uppskattningsvis hanterade vi under 2011 mellan 1500 och 2000 supportärenden. Cirka 85 DIS-funktionärer från hela landet deltog i en funktionärsträff 15-16 oktober på Valla folkhögskola i Linköping.

(ÖVRIGT) FORSKARSTUGAN I GAMLA LINKÖPING DRIVS I SAMARBETE MED DIS-Filbyter och Östgöta Genealogiska Förening. Stugan är öppen förmiddagar och eftermiddagar hela året. Eftermiddagar och helger året om bemannar DIS-Filbyter med stugvärdar.

(4A) VID SVERIGES SLÄKTFORSKARFÖRBUNDS STÄMMA I NORRKÖPING DEN 27/8 representerades föreningen av fyra ombud. Dessutom deltog regionföreningarna med egna ombud.

(1D) DIS DELTOG I AUGUSTI MED EN MONTER VID ÅRETS Släktforskar dagar i Norrköping.

(1D) I SEPTEMBER DELTOG DIS, MED ASSISTANS AV DIS-VÄST, som utställare på Bokmässan i Göteborg. Björn Johansson presenterade DIS vid ett möte i Visby i december – Gotland är annars en delvis vit fläck på vår karta. I övrigt har DIS verksamhet presenterats på ett flertal möten och kurser runt om i landet, i de flesta fall genom regionföreningarnas försorg.

(1D) INTERNATIONELLT HAR FÖRENINGEN VARIT REPRESENTERAD GENOM DANIEL BERGLUND vid den nordiska samarbetskommittén Nordgens möte i Norrköping den 28 augusti. DIS sponsrade och deltog i SwedGenTour 2011 med besök och föreläsningar i Chicago och Rock Island, Illinois; Denver, Colorado och Salt Lake City, Utah vilket resulterade i 91 nya medlemmar.

DIS sponsrade och deltog, genom medlemmar i DIS-Väst, på Släktforskar dagen på Riksarkivet i Oslo 29/10 2011. Norrmän visades där hur man kan hitta sina svenska rötter.

(2A) NÄSTAN 19600 AV DIS NUVARANDE MEDLEMMAR HAR SKAFFAT DISGEN, inräknat ca 1000 program som distribuerats till nya användare under året. I augusti

utkom DISGEN 8.2c som en gratis uppdatering till alla som köpt DISGEN 8.2. (DISGEN 8.2b drogs in i ett sent skede på grund av ett allvarligt fel.) DISGEN-utvecklingen fortsätter nu med omstrukturering av den interna strukturen i DISGEN för att skapa ett framtidssäkert program. En datamodell och en grundläggande prototyp har tagits fram. Samtidigt sker byte till en nyare version av utvecklingsmiljön.

(4B) I DATABASEN DISBYT FÖR ANBYT MED DATOR DELTAR ca 6950 medlemmar med utdrag ur sina släktdatabaser, tillsammans ca 24,7 miljoner poster vid årets slut. Ca 55 % av alla personer födda i Sverige 1750–1900 är representerade i DISBYT-databasen. Under året gjordes cirka 8 miljoner sökningar. Initiativ har tagits under året för att starta en vidareutveckling av DISBYT, genom bland annat ett möte med utvecklare under funktionärsträffen i oktober. DISBYT har under året flyttats till en ny server.

(2C) MED SYSTEMET DISPOS FÖR ATT HITTA I KÄLLORNA har runt 120000 sökningar gjorts under året.

DIS har i samarbete med Genline drivit vidare registreringsprojektet GIDx bl.a. i syfte att utveckla DISPOS för sökning i husförhörlängder på gårdsnivå. Ca 300 medlemmar har hittills deltagit i registreringen, och runt 1850 församlingar har blivit klara. DISPOS har under året utvidgats till att kunna länka även till Arkiv Digital och SVARs material. Diskussioner med kyrkoboksleverantörerna har pågått för att förbättra tjänsterna.

(4E) DIS ARKIV, FÖR FRAMTIDA BEVARANDE AV MEDLEMMARS SLÄKTDATA, innehöll vid årets slut uppgifter från 251 medlemmar. Av dessa har referenser till totalt 14 inlämnares material lagts i DISBYT, på begäran eller på grund av dödsfall.

(4C) FÖRENINGEN HAR ÄVEN DETTA ÅR HÅLLIT CENTRALA SOLDATREGISTRET tillgängligt och sökbart på Internet. Vi är även representerade i deras styrgrupp.

(4C) DIS HEMSIDA HAR UNDER ÅRET UNDERHÅLLITS MEN INTE sett någon radikal förändring. En Facebooksida för DIS har skapats. En wiki har satts upp, och lanseras smygvägen. Den är tänkt att till en början användas som samarbetsverktyg i t.ex. arbetsgrupper och för supportinformation.

(5A) FÖR ATT FÖRBÄTTRA MÖJLIGHETERNA TILL UTBILDNING HAR DIS från Dis-Bergslagen och Bengt Kjollerström inköpt rätten att använda deras respektive kursmaterial för DISGEN vid Dis-utbildningar.

(1F) MEDLEMSTIDNINGEN DISKULOGEN MED SLÄKTFORSKARNYTT HAR UNDER ÅRET UTKOMMIT med fyra nummer, under redaktörskap av Anna Linder. Pdf-tidningen för engelskspråkiga medlemmar, Rooted in Sweden, har inte utkommit under året eftersom dess redaktör slutade, men styrelsen har gott hopp om att utgivningen ska kunna fortsätta under 2012.

(1E) DIS HAR SAMARBETSAVTAL MED ARKIVDIGITAL OCH ANCESTRY/GENLINE. DIS ägde vid årsskiftet 2011/2012 20000 aktier i Arkiv Digital AB.

(2A, 2C) DEN ARBETSGRUPP OM GENEALOGISK DATABAS OCH VERKTYG i flernvändarmiljö som initierades vid årsmötet i mars har börjat arbeta men uppnådde först i slutet av året styrfart. (Arbetet har fortsatt bra under januari 2012.)

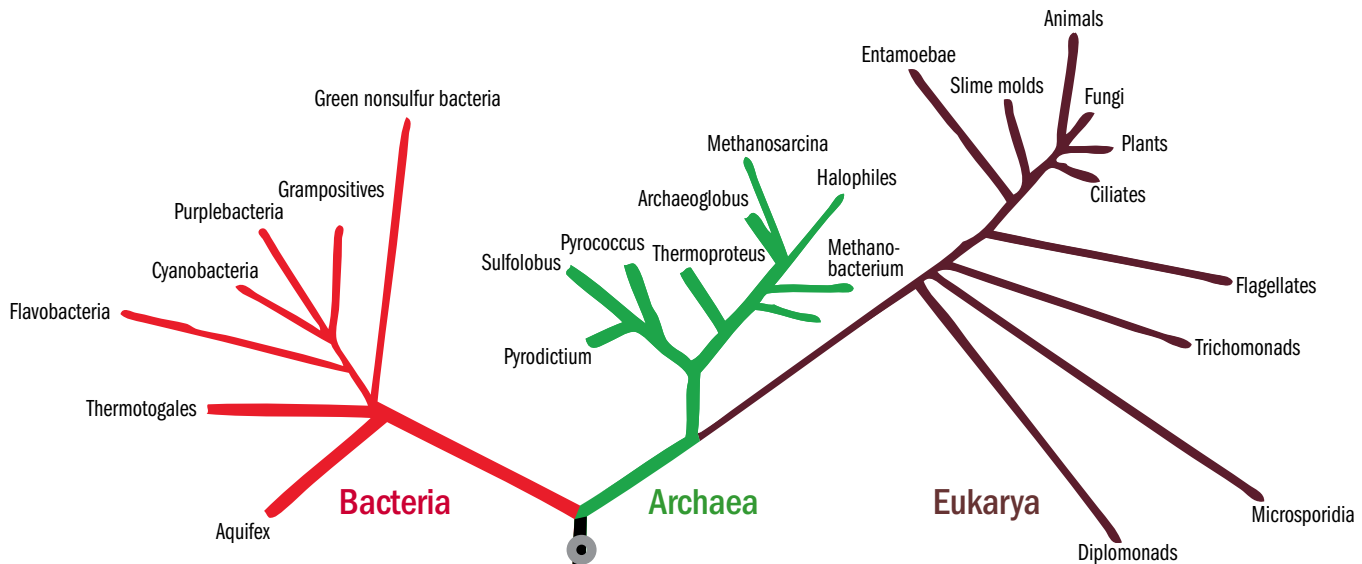
(2B, 5A) ARBETSGRUPPEN OM DISTANSUTBILDNING SOM INITIERADES VID ÅRSMÖTET i mars har arbetat under året och planerar att gå i mål till årsmötet 2012. Distansutbildning togs upp vid funktionsnäringsdagarna. Exempel på utbildningsvideor har nu börjat läggas ut, och en handledning om hur man gör videor håller på att växa fram.

(1D) STYRELSEN HAR UNDER ÅRET PÅBÖRJAT ARBETET MED ATT ta fram en marknadsföringsplan och i samband med detta sker t.ex. översyn av PR-material, annonsering med mera.

Ragnhild Bergström och Marie Andersson (från och med augusti) har tjänstgjort på DIS kansli. Bengt Karlsson har varit anställd som kassör. Beträffande ekonomiska förhållanden hänvisas till styrelsens förvaltningsberättelse.

STYRELSEN

Livets träd på riktigt om släktskap från molekyler till människa

RSMÖTESFÖREDRAGET HÖLLS AV
DIS-MEDLEMMEN CECILIA HÄ-
GERHÄLL SOM FORSKAR I bio-

kemi vid Lunds Universitet. Till vardags studerar hon evolution på molekylär nivå, och försöker ta reda på hur andningskedjans protein har utvecklats.

Livets träd

Tanken att det finns ett livets träd är gammal, exempelvis Yggdrasil i asatron, Buddha som satt under ett vanligt träd då han blev upplyst, stiliserade träd i Mesopotamien men även vardagsföremål som ljusstakar. Man kan hitta referenser till livets träd i hela världen.

Livets träd består av de tre domänerna Bacteria, Archaea och Eukarya. Människan delar här en liten kvist med alla andra djur. Våra närmaste släktingar är svampar. För att kunna rita upp dessa fylogenetiska släkträd jämförs samma protein hos olika organismer för att se likheter och skillnader, vilket grafiskt visas med olika längd på grenar och streck i trädets. För att få ett korrekt släkträd bör man jämföra minst 200–300 proteiner.

Kromosomer är uppbyggda av DNA och proteiner. Fosfat och socker bildar ryggraden i DNA-molekylen, medan vätebindningar binder samman basparen A-T och G-C. mRNA från cellkärnan utgör ritningen för ribosomens

translation till aminosyror och protein som sker med hjälp av tRNA.

Ribosomer finns i alla levande varelser och det kan läsa och förstå all RNA, oavsett ursprung. Detta är förutsättningen för att genteknik ska fungera. Ribosomen består av rRNA och proteiner. De fyra bokstäverna i DNA-språket översätts här till 20 olika aminosyror i proteinet.

Jämförelser av aminosyra-sekvensen för samma protein från olika organismer, så kallad *alignment*, kan inte bara användas till att rita släkträd. Områden med särskilt stor likhet, konservering, visar att just denna domän måste vara särskilt viktig för proteinets funktion.

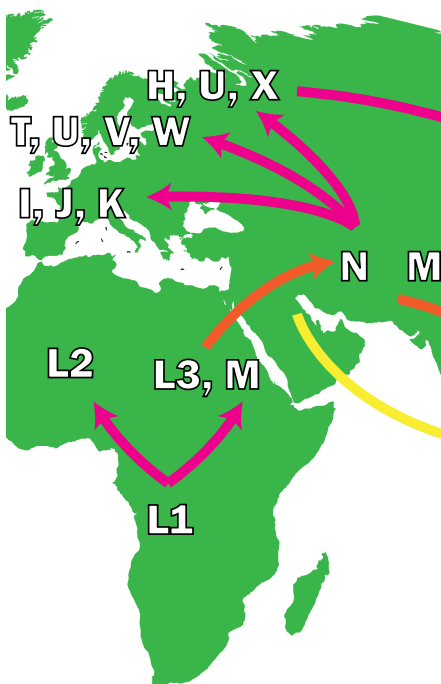
All ny genetisk information finns samlad i databasen *Genebank*.

Tidsperspektiv

- 4500 000 000 Jorden bildas
- 4000 000 000 Livets uppkomst
- 2000 000 000 Syrgas i atmosfären
- 600 000 000 Flercelliga organismer
- 65 000 000 Dinosaurierna dog ut
- 1 900 000 Homo erectus

Trots stora skillnader i fysiskt utseende är alla flercelliga organismer ganska lika på cellnivå, inklusive människan.

Mitokondrie-DNA ärvs enbart från mamman vilket gör det möjligt att följa människans utbredning längs kvinno-

Den europeiska människans sju urmödrar utvandrade från Afrika för 55 000–75 000 år sedan och nådde Europa för 35 000–50 000 år sedan.

ANNA LINDER
diskulogen@dis.se

Foto: Jan Nilsson

Foto: Bengt Karlsson

linjen. Bryan Sykes gav för några år sedan ut boken *Seven daughters of Eve*, utgiven på svenska under namnet *Evas sju döttrar*, där tanken om den europeiska människans sju urmödrar lanserades. Man måste komma ihåg att mitokondrie-DNA-Eva inte alls var ensam i världen, men det är ju endast de kvinnor som fått döttrar som i sin tur fått döttrar, fram till våra dagar som fört vidare sitt mtDNA. Av de sju urmödrarna är Helena, H, vanligast i Sverige.

– Jag skulle inte rekommendera någon att betala för att göra ett mtDNA-test. Härkomsten visas ju endast för en linje på mödernet, så det blir en ytterst liten kvist på släktträdet som utreds, säger Cecilia.

DNA och arkeologi

Tidigare studerade och klassificerade vi våra mänskliga släktingar genom att studera ben. De senaste 10–15 åren har vi blivit allt skickligare på att maskinellt läsa av DNA från biologiskt material, såväl från färskta prover som från mycket gamla benfragment. Så nu kan vi läsa av DNA och få fram hela genom, även från mycket små benfragment, så länge de är välbevarade.

– Vi har tagit fram hela genomet från Neandertal-människan, samt för den nyligen upptäckta Denisova-människan.

Det har visat sig att deras gener lever kvar inom oss. I olika länder har vi olika mängd av deras gener beroende på hur människan under sin utveckling har vandrat. På Borneo kan man ha upp till 8% DNA som härstammar från Denisova-människan. Inblandningen av Neandertal kom efter utvandringen från Afrika vilket gör att afrikaner saknar DNA från såväl Denisova som Neandertal.

I Cladh Hallan, Skottland, hittade arkeologer två kroppar. Personerna hade dött för 3600 år sedan, 1500 f.Kr, men begravts först 1000 f.Kr. Genom DNA-analys upptäckte man att kropparna bestod av ett hoplock av kroppsdelar från olika personer. Kropparna hade sparats och mumifierats i en mosse.

Genom DNA-test av Y-kromosomen har forskare kunnat konstatera att åtta procent av alla män i Centralasien har en stamfader som levde för ca 1000 år sedan. Då det handlar om 16 miljoner män tror man att denna stamfader eventuellt kan vara Djingis Khan (1162–1227).

När man med hjälp av DNA-utredningar av historiska personer vill skapa släktträd måste man alltid ha ett tillförlitligt jämförelsematerial, som man är säker på kommer från en nära släkting, för att kunna dra några slutsatser. 🌱

Utmärkelse

FÖRENINGEN FÖR DATORHJÄLP I SLÄKTFORSKNINGEN TILLDELADES PRISET ÅRETS ORGANISATION av Kartografiska Sällskapet vid årets kartdagar i Jönköping.

Kartografiska Sällskapets styrelses motivering var följande:

”Föreningen för Datorhjälp i Släktforskningen, Dis, har genom ett sträv- samt och engagerat ideellt arbete tagit fram släktforskarprogrammet DISGEN som med digitala kartor visualiserar både släktförhållanden och anförvatters geografiska positioner i tid och rum.

Förutom ovan nämnda så har Dis författat handboken *Kartforskning* genom Karl-Ingvar Ångström och Björn Johansson, vilken på ett lättillgängligt och föredömligt sätt beskriver analog och digital kartforskning ur ett praktiskt perspektiv. Handboken har tillkommit på uppdrag av Sveriges Släktforskarförbund.”

Priset, som bestod av en glastallrik, diplom och blommor, överlämnades till Björn Johansson, ansvarig för utvecklingen av kartfunktionerna i DISGEN, av Kartografiska Sällskapets ordförande Peter Wasström vid konferensens avslutningssession den 29 mars. 🌱

BENGT KARLSSON

Släktforskning

- en fascinerande historia...

ARKIVDIGITAL

Nyfotograferade kyrkböcker i färg!

- Mycket god läsbarhet
- Enkelt program
- AID & AD-Chatt
- 600.000 fler bilder/mån.

Vi fördjupar samarbetet med DIS
för att ge alla medlemmar så bra
service som möjligt!

Priser från 75:-/vecka till 1045:-/år

Webb: www.arkivdigital.se

E-post: info@arkivdigital.se

Mac- och Reunionfrågor

I dagens Macspalt har vi två gästskribenter: Sven Lövfors med artikeln "Tio frågor om Reunion för iPad" och Gunilla Hermander med "Barn i olika familjekonstellationer". En uppdatering av släktforskningsprogrammet Chronica, samt slutligen ett mejl från en lycklig Mac-användare som kör Disgen 8.2c på sin iMac.

Chronica, släktforskningsprogrammet för Mac och PC baserat på Microsoft Excel, Word och VBA (Visual Basic), finns nu att hämta (gratis!) i en uppdaterad version 1.1 på hemsidan www.chronica.se.

Uppdateringen har föranletts av att Microsoft återinfört VBA i Mac-miljö (skippades i Office 2008 för Mac vilket ledde till stora protester). Därmed kan Chronica köras på Mac både med äldre Office-versioner (1997, 2001, 2004) och med Office 2011 (och som tidigare med PC-versioner av Office). Uppdateringen var inte alldeles enkel, eftersom flera rutiner som fungerat i alla tidigare versioner inte längre fungerade med VBA för Excel 2011, men nu ska allt vara på plats.

Nedan följer Sven Lövfors tio frågor om Reunion för iPad:

1. Vad är Reunion för iPad?

Reunion för iPad (RiP) är en ättling till släktforskningsprogrammet Reunion för Mac (ReM). RiP kan bara köras på en iPad och det måste ha ReM som källa.

2. Vid vilka tillfällen skulle jag ha nytta av RiP?

Du besöker mormor för att höra vad hon kommer ihåg om sina mor- och farföräldrar. Du tycker det verkar smidigt att bara behöva ta med dig ipaden. Du visar mormor vad du redan skrivit in i Reunion och ni ser på bilder du lagt in. Direkt – medan de är färska – skriver du in nya och förhoppningsvis intressanta uppgifter du fått av henne.

Du får besök av några släktingar du inte sett på länge. Du har skaffat Apples digitala AV-adaptör och med hjälp av den kopplat ipaden till din TV (som har HDMI-anslutning). Du visar nu bilder du har i RiP i storformat, antingen en och en eller som bildspel. Du visar också ditt anträdd, för du har varit förutseende nog att skapa ett anträdd i ReM och sparat det som en jpg-bild, som du överfört och nu öppnar på ipaden.

3. Kan jag flytta över allt jag har i ReM till RiP?

Jag skulle säga: det mesta. Rubrikerna *Händelser*, *Fakta*, *Notiser*, *Källor* till exempel i ReM är bara ett fingersvep bort i RiP.

4. Hur skiljer sig inskrivning av släktdata mellan RiP och ReM?

Släktskapet mellan programmen är uppenbart – i både ReM och RiP bygger du på runt en centrumperson (till skillnad exempelvis från DISGEN med sin centrumperson). Runt mamma och pappa i centrumpersonen flockas på samma skärmyta deras barn undertill och deras föräldrar upptill. Men i RiP dyker inlagda bilder upp precis till vänster i varje ruta och de kan med ett klick förstöras till helskärm. Till vänster på skärmen kan en indexkolumn fällas in, alternativt en bokmärkesrad eller en generationsindeldad lista över släktingar.

En hammarsymbol pekar mot en verktygslåda med ett tiotal rubriker, bl.a. en utförlig Manual samt Inställningar, där du bl.a. kan välja vad du vill visa på familjekorten .

5. Vilka visningsmöjligheter har jag i RiP?

Jämfört med ReM är visningsmöjligheterna begränsade i RiP. Familj (*Family*), Träd (*Tree*), Åldrar (*Age*) är de tre hu-

Bild 1. RiP visningsläge med inskrivningsfunktion och med indexkolumn infälld. Ett fingerklikk på en indexperson framkallar dennes familjekort

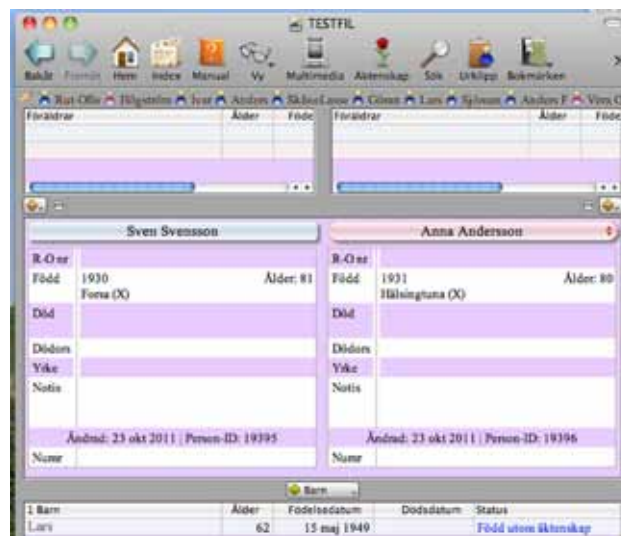

Bild 2. Född utom äktenskapet.

➔ vudmenyer som kan väljas. Under Familj (*Family*) döljer sig inskrivningsdelen.

Översiktsvisning i RiP finns under Träd (*Tree*). Vid ett pekfingerklikk vänder skärmbilden blad till trädvisning på sekunden. Du kan förstora trädet i tre steg. Du kan välja upp till fyra generationer anor och fyra generationer ättlingar till centrumfamiljen samtidigt på samma skärmsida. I rutorna kan du lägga till släktskap (på engelska) och platser.

Åldrar (*Ages*) visar vald persons ålder vid viktiga händelser i hennes närmsta släktingars liv, hur gammal hon var när de föddes, dog, flyttade etc. De två senaste nämnda visningssätten har ingen direkt motsvarighet i ReM.

6. Hur går det med översättningen till svenska i RiP?

Lite si och så. En hel del menyrubriker förblir oöversatta, några blandas, t.ex. *Född Date*, *Född Place*, andra är översatta. För den något engelskkunnige bör det inte bereda några större problem. Men en separat översättningsapp efter mönster av ReM skulle nog underlätta för en del.

7. Är RiP kompatibelt med det nya operativsystemet iOS 5 på iPad?

Ja.

8. Var kan jag hitta RiP-information?

Reunion produceras av Leister Productions, Mechanicsburg, Pennsylvania.

På hemsidan, www.leisterpro.com, finns en särskild RiP-avdelning med bland annat informationsvideor. Hur inkörda DIS Reunionfaddrar är på RiP kan nog variera.

9. Vad gör jag när jag kommer hem från mormor?

Du gläds åt besöket och synkroniserar den nyligen ändrade RiP-filen med ditt ReM. Alla ändringar förs då över till din Mac. Du får tänka på att överföringen inte går att göra via kabel utan måste ske trådlöst mellan ipaden och macen.

10. Vad krävs för att jag ska kunna köra RiP?

Förutom en iPad 2 behöver du senaste versionen av ReM, för närvarande 9.0c (med översättningsfil). Och så naturligtvis den speciella appen *Reunion for iPad*, för närvarande version 1.0.2, på ipaden. Finns att ladda ner från App Store för 109 kronor. 🍏

SVEN LÖVFORS
sven@lovfors.se

Nedan följer en beskrivning av hur familjestatus visas i Reunion, särskilt för barn i olika föräldrakonstellationer. Exempel: Lars Andersson föddes 1949 utom äktenskapet. Modern var Anna Andersson och fadern Sven Svensson. 1949–1953 var Lars Andersson fosterbarn hos Ewert och Vera Olsson. 1953 flyttade Lars Andersson till sin biologiska mor som gift sig med Olof Eriksson.

Lars Andersson finns nu i tre olika föräldrakonstellationer. Vi ska nu visa hur man visar sin status i familjen.

Skapa ny barnstatus.

1. Klicka på Reunion i övre menyraden.
2. Gå till *Inställningar*.
3. Klicka på *Barnstatus*.
4. Klicka på *Ny Status*.
5. *Ny Barnstatus* – fyll i önskad text, t.ex. Adopterad av mannen.
6. Klicka på röda knappen längst upp till vänster. Klart.

Barnstatus för person i olika familjeförhållanden – född utom äktenokapet [2].

1. Gå till aktuell person (Lars Andersson).
2. Gå till de biologiska föräldrarna (Anna Andersson och Sven Svensson).
3. Klicka på *Redigera familj* (i det grå fältet ovanför föräldrarna, där vigseldatumet brukar stå).
4. Klicka på *Barn*.

Bild 3. Fosterföräldrar

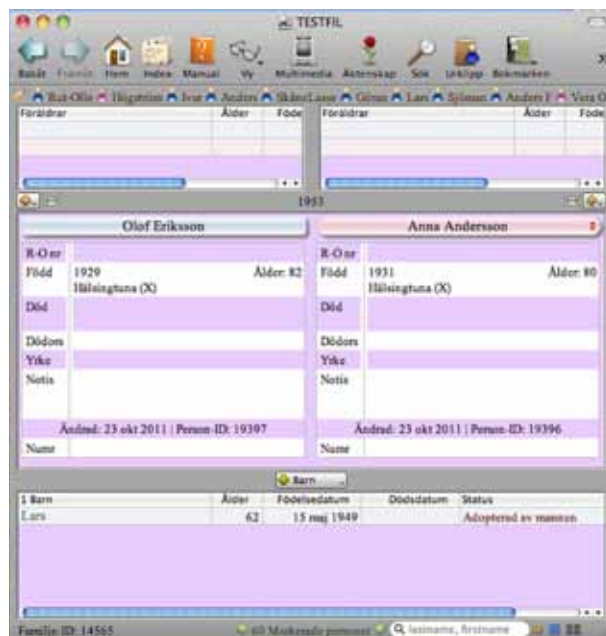

Bild 4. Biologisk mor, hennes nye man adopterar barnet.

5. Klicka på Statusrutan för det aktuella barnet och välj *Född utom äktenskap*.
6. Klicka på *Spara*. Lars Andersson står nu som född utom äktenskapet.

Fosterföräldrar [3].

1. Gå till aktuell person (Lars Andersson)
2. Gå till knappen längst till vänster med ett gult +. Klicka på den.
3. Välj *Lägg till ny far + mor* och skriv in deras namn och data (eller *Lägg till ny far + mor från Index*, om de finns i din databas).
4. Gå till fosterföräldrarna (Ewert och Vera Olsson).
5. Klicka på *Redigera familj* (se nr 3–6 under Barnstatus för person i olika familjeförhållanden). Denna gång väljs *Fosterbarn*.

Biologisk mor, hennes nye man adopterar barnet [4].

1. Gå till barnets biologiska moder (Anna Andersson).
2. Gå till knappen längst till höger med ett gult +. Klicka på den.
3. Välj *Lägg till ny partner* (skriv in personens namn och data) eller *Lägg till ny partner från Index* (om han redan finns i databasen). Klicka på *Spara*.
4. Se nr 5 i ovanstående förklaring fast denna gång väljs *Adopterad av mannen*.

Redigera föräldrar.

1. Gå till aktuell person (Lars Andersson).
2. Klicka på *Föräldrar*, som finns ovan för föräldrarnas namn.
3. Nu kan man se alla "föräldrakonstellationerna".
4. Klicka på *Redigera föräldrar*.
5. Under rutan *Föredrag* bockar du i vilket föräldrapar som du vill ska gälla. Denna markering bestämmer vilket föräldrapar som ska gälla vid utskrift.
6. Klicka på *Spara*.

Skapa ny notis

1. Gå till aktuell person.
2. Klicka på *Notis*.
3. Klicka på *Lägg till notis*.
4. Klicka på notisinställningar.
5. Klicka på *Lägg till Notis*.
6. Skriv namnet på den nya notisen, t.ex. *Tidning* i rutan *Ny notis*.
7. Förkortning: *Tidning*. Typsnitt: *Standard*. GEDCOM-tag: *NOTE* (med stora bokstäver).
8. Klicka på *Stäng*.
9. Markera *Tidning*.
10. Klicka på *Lägg till notis*.
11. Nu kan du skriva in eller kopiera in en tidningsnotis.
12. Klicka på *Spara*.

Om du exporterar en GEDCOM-fil som innehåller en ny notis (t.ex. *Tidning*) så kommer den notisen att heta *Notis* vid en import och export. Man får då två Notiser efter varandra. Vid vanlig utskrift i t.ex. en Antavla hamnar tidningsnotisen med sitt rätta namn, *Tidning*, som en egen notis efter *Notis* (den vanliga).

Själv tar jag inte med *Tidning* vid en GEDCOM-export. 🍏

GUNILLA HERMANDER

Export från Disgen

Jag har just exporterat från DISGEN 8.2c till MacFamily Tree 6.2 utan problem på min iMac OS 10.7.2.

Det fungerade utan några extra manövrar direkt från DISGEN med stängda fönster till GEDCOM-fil i *Biblioteket/Documents/Dg82data/DgGed/* i Windows 7.0 och jag kunde dra den filen till mitt skrivbord som vanligt i macmiljö och enkelt importera den till MacFamily Tree.

Filen, med drygt 4000 personer varav en del med bilder, blev 1,5 MB som GEDCOM-fil och 122 MB när den importerats och sparats i MacFamily Tree. 🍏

LENNART I LINKÖPING

EN TYSK GLASBLÅSARE anfader för en stor släkt i Sverige

DENNA TEXT HANDLAR OM MIN FARFARS MORFAR, GLASBLÅSAREN JOHAN Nicolaus Wiegand, och hans ättlingar. Han föddes i Altenfeld, Thüringen, Tyskland (mellan Erfurt och Nürnberg) 1775. Altenfeld tillhörde då furstendömet Schwarzburg.

Wiegand hörde till en glasblåsarsläkt med anor från slutet av 1500-talet. Medlemmar av denna släkt grundade då en glashytta i Fehrenbach, Eisfeld. I början av 1900-talet bestod företaget av sex anläggningar med centralförvaltning i Grossbreitenbach, och företaget har fortsatt att utvecklas efter andra världskriget. Det heter numera Wiegand-Glas.

Till Sverige

Wiegand invandrade 1795 till Göteborg och arbetade en tid vid Göteborgs glasbruk. Det var vanligt vid denna tid att glasblåsare rekryterades från Tyskland till svenska glasbruk. Sedan Göteborgs glasbruk lagts ned flyttade Wiegand 1804 till Bromö glasbruk på ön Bromö i Vänern och 1805 till Årnäs glasbruk i Forshem i Västergötland. Senare blev han hyttmästare. Han bodde från 1837 i Baggedörr, Björsäter (i närheten av Årnäs) och dog 1849. Wiegand är omnämnd i en krönika av Hans Lind, publicerad i två skrifter från Kulturföreningen Aranäs. Han kallas där Niclas. Han nämns också i boken Årnäs bruk 1802–1960 av Torbjörn Fogelberg.

Wiegand var gift två gånger. Hans första maka hette Helena Greta Åkerman och var född i Kungälv 1776. Hon

dog 1808. Wiegands andra maka var Catharina Charlotta Pelican, född i Skälvum, Västergötland 1781 och död 1870 i Skara. Hennes farfarsfar hette Anders Pelican och var soldat i Karl XII:s armé. Han dog i pest i Bender i dåvarande Turkiet 1713. Andra släktforskare har följt Catharina Charlotta Pelicans härstamning på mödernet och kommit fram till Birgitta Turesdotter Bjelke, som levde på 1400-talet och var gift med Karl Knutsson Bonde. Denne blev kung tre gånger och kallades då Karl VIII.

I Wiegands första äktenskap föddes fyra barn: Georg Conrad, Carl Gustaf, Johanna Dorotea och Ludvig. En sonson till Ludvig hette Hans Erik Wiegandt och var född 1884. Han emigrerade 1899 till USA. Barnbarn och barnbarnsbarn till Hans Erik lever nu i North Dakota och Kalifornien. Namnet stavas här med ett "t" på slutet. Detta är en vanlig stavning bland Wiegands ättlingar.

I det andra äktenskapet föddes fem barn: Christina Magdalena, Anna Sophia, Carl Adam, Maria Elisabeth och Ulrika. En ättling till Anna Sophia är Sture Bjelkåker. Han är släktforskare och tidigare ordförande i DIS. Sture har varit i Tyskland och i kyrkböckerna där tagit fram uppgifter om slakten Wiegand från slutet av 1500-talet och framåt.

Carl Adam bosatte sig i Skara. Han står där först som instruktionssmed, sedan som fabrikör och slutligen som rådmän. På den tiden fanns det litterata och illitterata rådmän. En illitterat rådmän behövde inte vara lagfaren.

Ättlingar till Maria Elisabeth finns i Västsverige, Småland och Skåne, och de torde vara de enda ättlingarna till J. N. Wiegand i Sverige som nu heter Wiegandt.

Farfars mor Ulrika

Ulrika var min farfars mor. Hon föddes 1822. När hon var drygt 20 år bodde hon ett par år i Mariestad. Därifrån flyttade hon till Lugnås, Västergötland och gifte sig med Olaus Magnusson. Makarna fick åtta barn varav sex nådde vuxen ålder. Familjen flyttade 1851 från Lugnås till Berg norr om Skövde.

Lotta var äldst bland barnen, född 1846. Hon arbetade som piga och flyttade ofta till nya platser. Hon gifte sig 1874 och dog i barnsäng året efter, då sonen Carl Robert föddes. Lars Johan föddes 1848 och dog 1920. I husförhörlängderna står "kan ej tala" och "krympling".

Anna Kajsa föddes 1851. Även hon arbetade som piga och flyttade ofta. Hon gifte sig 1889 och fick dottern Judit Ottilia 1894. Anna Kajsa dog 1930.

Brita Stina föddes 1854. Hon arbetade en tid som piga hos sin morbror Carl Adam i Skara. Därefter flyttade hon till Stockholmstrakten och bodde först i Fresta och Lidingö, sedan i Stockholm. Under åren 1888–1912 bodde hon på elva olika adresser på Södermalm tillsammans med eldaren och sjömannen Lars Viktor Östman, som hon gifte sig med omkring år 1900. Hon arbetade som tvätterska och dog 1912.

August föddes 1860 och Ida 1865. Vid denna tid flyttade familjen till tor-

pet Fjellet under gården Stora Stohlan i Berg. Ulrika dog 1866 och Olaus 1869. Två små barn hade alltså blivit föräldralösa. I protokoll från kommunalnämnden i Berg, som finns på Landsarkivet i Göteborg, står att nämnden var sammankallad "med anledning av den fattigdom och det djupa elände" som rådde i huset sedan Ulrika dött och det står vilka personer som skulle ta hand om barnen. I senare protokoll står att Lars Johan bodde på fattighuset och hade tilldelats "stat" med råg, havre, potatis etc. samt att August utackorderats till en bonde i socknen.

Ida gifte sig 1896 med Karl Skarp. Makarna bodde i Skara och fick en dotter som dog tidigt. 1897 föddes sonen Karl Erik. Ida dog 1903.

Farfar August Olausson Engström

En av mina äldre kusiner, Bengt Englund, berättade för mig att han under sin uppväxt ofta hörde talas om hur svårt August (hans morfar, min farfar) hade haft det under sin barndom. August skulle vid mycket unga år ha givit sig iväg för att klara sig själv. Bengt mindes sin morfar som en mycket allmänbildad person. Han hade astma, och för att fördriva de långa jobbiga nätterna läste han jämt. Han ropade in lådor med böcker på auktioner.

Husförhörslängder från Örgryte i Göteborg visar att August från 1879 bodde där och arbetade som dräng. Senare står han som obefintlig där. En husförhörslängd från Sigtuna visar att han från 1881 arbetade som dräng i trakten och 1885 flyttade vidare till Spånga utanför Stockholm. Han var sedan dräng i Rissne, som då hörde till Spånga, till 1888 då han flyttade till Stora Mellösa i Närke, där han bosatte sig för resten av sitt liv. Dittills hade han haft efternamnet Olausson eftersom fadern hette Olaus, men efter flytten till Stora Mellösa lade han till Engström och hette sedan August Olausson Engström. Han var stenarbetare och målare och dessutom utropare på auktioner.

August gifte sig med Eva Lotta (Charlotta) Andersson från grannsocknen Lännäs. De bodde i Döresta i Stora

Mellösa och fick sex barn tillsammans. Av dessa sex barn dog en flicka tidigt.

Augusts ättlingar

Ester var äldst av barnen, född 1890 och död 1941. Hon var gift med Lenhart Englund. De bodde i Örebro och var föräldrar till Bengt Englund som jag nämnde tidigare.

Edvin föddes 1891 och dog 1932. Dödsorsaken var epilepsi.

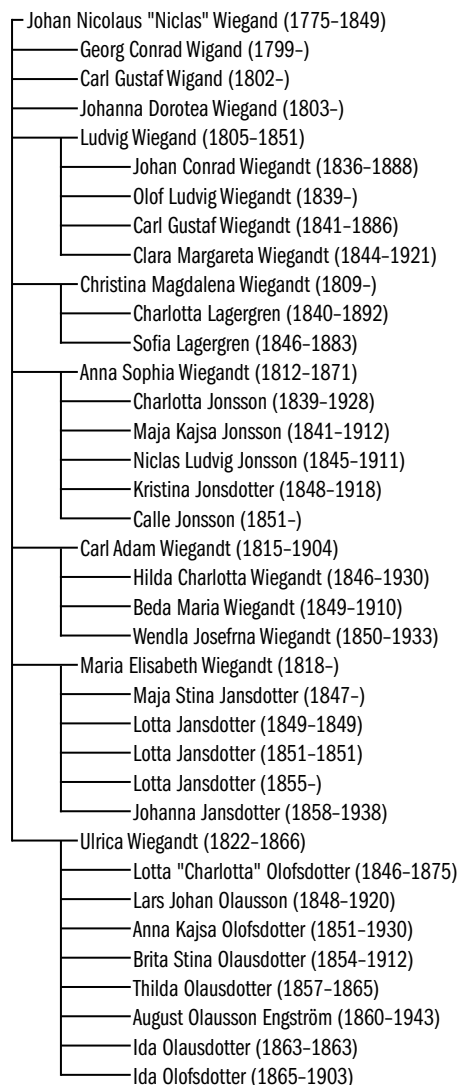
Min far Ivar föddes 1895. Som ung gick han i smideslära hos en smed i Tysslinge i västra Närke. 1918, när han var 23 år, startade han en smidesverkstad i Stora Mellösa. Han gifte sig 1919 med min mor Hilda Skön, född i Gräve i västra Närke 1895, och makarna bodde sedan i Stora Mellösa. Någon gång på 1930-talet installerade han värme och vatten i huset där de bodde. Sedan gjorde han liknande installationer hos andra och blev därmed rörentreprenör. Han drev därefter smidesverkstaden och rörentreprenaden parallellt. När han blev äldre överlät han rördelen av företaget till två anställda, men verkstaden hade han kvar tills han var 70 år. Min syster Dagny föddes 1920 och jag 1939. Ivar dog 1971, Hilda 1981 och Dagny 1978.

Anna föddes 1897 och dog 1962. Hon gifte sig med Erik Lundqvist. Makarna bodde först i Örebro och sedan i Grums i Värmland. De adopterade sonen Gunnar.

Gustaf, kallad Gusten, föddes 1898. Han gifte sig med Ellen Jansson. Makarna bodde i Örebro och hade söner Karl Gustaf, Ingemar och Torsten samt dottern Rut Maria Birgitta. Gusten flyttade senare till Uppsala och dog 1956.

Jag växte upp i Närke där min farfar bodde någon kilometer från mitt föräldrahem. Han dog när jag var fyra år, men jag minns honom. Jag började släktforska i slutet av 1980-talet främst för att ta reda på vilken del av Västergötland min farfar kom ifrån.

Jag har koncentrerat mig på de personer som jag är närmast släkt med. Det är därför många av Niclas Wiegands ättlingar som jag inte har nämnt. Om man skulle räkna alla ättlingar till honom, avlidna eller nu levande, skulle det nog bli flera hundra. ☘

August Olausson Engström på 1920-talet. Foto: K. Ljunggren

Säkerhetskopiering

Olika metoder

Avbild eller image är en identisk fysisk kopia av originaldisken, man säger att man klonar hårddisken. Disken kopieras sektor för sektor. Allt gammalt skräp följer med varför det är lämpligt att först rensa hårddisken.

Vid fullständig säkerhetskopiering kopieras alla filer som svarar mot ditt urval oberoende av om de ändrats eller ej sedan föregående säkerhetskopiering. Detta kan vara ett bra val om man inte har alltför stora mängder data som ska säkerhetskopieras. Man bör alltid börja med att göra en fullständig säkerhetskopia.

Vid inkrementell säkerhetskopiering sparas endast det som har ändrats sedan föregående säkerhetskopiering. Urvalet gör att säkerhetskopieringen går betydligt snabbare. Förslagsvis gör man en full backup varje månad och däremellan inkrementella säkerhetskopior. Detta är en snabb metod, som tillåter dig att säkerhetskopiera ofta. För att göra en full återställning krävs den första, fulla säkerhetskopian och alla efterföljande inkrementella kopior.

Vid differentiell säkerhetskopiering sparas alla ändringar som gjorts sedan den senaste fulla säkerhetskopieringen. För att göra en full återställning krävs därför bara två filer, den fulla kopian och den senaste differentiella.

Gratis lagringsplatser på Internet

Dino	2 GB	www.dino.se
Dropbox	2 GB	www.dropbox.com
Google Docs	5 GB	docs.google.com
AVG Livekive	5 GB	avg.com
Skydrive	25 GB	skydrive.com
Adrive	50 GB	www.adrive.com

Extra lagringsutrymme kan köpas till

Använd filernas ändelser för att känna igen olika dokumenttyper

Bildfiler	jpg, tiff, png
Textfiler	doc, docx
Kalkylblad	xls, xlsx
Film	avi, mp4
Musik	mp3

DET ÄR VIKTIGT ATT SÄKERHETSKOPIERA OERSÄTTLIGA DOKUMENT PÅ DATORN. Även om du inte förstår hela processen bör du vara noga med att ta en säkerhetskopia. Därmed skapar du förutsättningar för att någon mer erfaren ska kunna rädda dina dokument om oturen skulle vara framme. Denna artikel ingår i min bok *Datagrunder för släktforskare – Sånt du borde veta om datorn men antagligen inte vet*, se www.kj2.se/hand.

Den dag man står där med en kraschad eller stulen hårddisk, ångrar man att man inte tagit en säkerhetskopia. På hårddisken finns oersättligt material som bilder och texter, e-post, film, musik och kalkylblad. Detta kan aldrig ersättas utan säkerhetskopia! Dagens hårddiskar kan ha en livslängd på ända upp till tio år, men de kan också gå sönder inom fem minuter. Själva Windows-installationen och programmen kan återskapas från sina installationsdiskar även om det tar tid.

Säkerhetskopiera först och främst de filer som är unika och som inte kan återskapas. Flera års arbete kan gå förlorat om oturen är framme. Är du som de flesta av oss har du nog låtit Windows och olika program spara filer där de föreslår utan att reflektera över hur du vill ordna dina dokument på hårddisken. Då bör de flesta av dina datafiler ligga i mappen *Mina dokument*, såvida du inte medvetet sparat dem någon annanstans. Det är enkelt att kopiera denna mapp. Tänk på att spara säkerhetskopian på ett säkert ställe utanför ditt hem t.ex. på någon nättjänst (se rutan), för att inte bli av med mappen om du skulle råka ut för brand eller stöld. Nättjänsterna har brandskydd och säkerhetskopiering för att dina filer ska finnas i säkert förvar. Ett annat sätt är att byta tjänsten lagra säkerhetskopia med en vän.

Förr var komprimering viktig för att få plats med allt. Men diskutrymme kostar nu bara en tiotusendedel av vad det gjorde för 20 år sedan varför komprimering inte är lika viktig idag. Hög komprimering innebär att dokumentet tar mindre plats, medan låg komprimering gör att säkerhetskopieringen går snabbare.

För säkerhetskopian kan man använda en extern hårddisk som ansluts till usb eller DVD-skivor. Det finns externa hårddiskar med inbyggt säkerhetskopieringsprogram där man bara trycker på en knapp för att starta säkerhetskopieringen.

Hur ska jag säkerhetskopiera?

Första gången du gör en säkerhetskopiering, och sedan varje månad eller kvartal, bör du göra en fullständig kopia av dina

diskar, vilket kan ta flera timmar. Därefter bör du t.ex. varje vecka göra en så kallad inkrementell backup varvid man endast tar backup på de filer som ändrats sedan man senast tog backup. En sådan kopiering kan ske automatiskt eller så kan du själv beställa den. Det kan vara bekvämt att schemalägga säkerhetskopieringen till en tid då du kan låta datorn vara på och låta kopieringen ske på egen hand.

Säkerhetskopiering i Windows 7

Säkerhetskopiera viktiga dokument genom att öppna *Kontrollpanelen > Säkerhetskopiering och återställning*, [1]. I följande fönster väljer du *Konfigurera säkerhetskopiering*. Har du använt säkerhetskopieringen tidigare finns i stället knappen *Säkerhetskopiera nu*. Klicka då på *Ändra inställningar*.

1. Var?

Windows letar nu igenom olika alternativ för säkerhetskopiering. Markera var säkerhetskopian ska placeras, [2].

2. Vad?

I nästa steg får du välja om Windows automatiskt ska välja vilka filer som säkerhetskopieras eller om du vill konfigurera backupalternativen själv. När du konfigurerar Windows Säkerhetskopiering kan du låta Windows välja vad du ska säkerhetskopiera, och då ingår en systemavbildning. Du kan även välja vilka objekt du vill säkerhetskopiera och om du vill ha en systemavbildning [3]. När du har valt klickar du på *Nästa*.

3. När?

I det sista steget bekräftar du vad som ska säkerhetskopieras och när det ska ske. Klicka på *Spara inställningarna* och *Avsluta*.

Första gången startar säkerhetskopieringen direkt. Kör manuellt genom att klicka på *Säkerhetskopiera nu*.

OBS! Det går inte att göra en säkerhetskopiering på samma disk som säkerhetskopieras.

Det kan vara klokt att spara de senaste tre backuperna för att gardera sig. Äldre backupar kan man sedan radera efterhand. När du skapat din första backup kan du hantera tidigare säkerhetskopior via *Kontrollpanelen > Säkerhetskopiering och återställning*. Klicka på *Hantera utrymme* för att komma åt ett fönster för hantering av dina data. För att spara plats kan du välja *Ändra inställningar* under rubriken *Systemavbildning*. Vidare kan du när flera säkerhetskopior skapats välja att ta

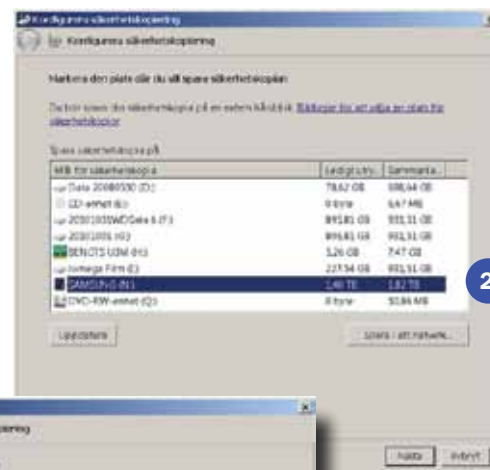

Bild 1. Fönstret Säkerhetskopiering och Återställning i Windows 7

Bild 2. Markera var du vill spara säkerhetskopian.

Bild 3. Välj vilka diskar och mappar du ska säkerhetskopiera.

Sätt bock i rutan om du vill ha med en systemavbildning.

Medan en säkerhetskopiering pågår visas en klocka i Aktivitetsfältet.

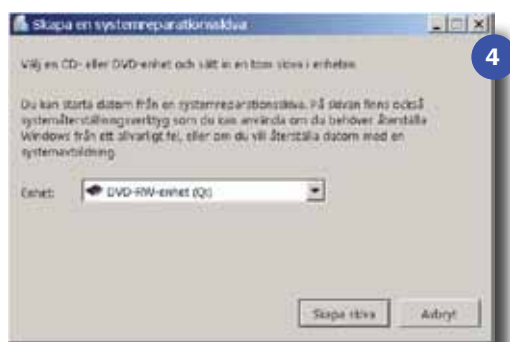

Bild 4. Skapa en systemreparationsskiva på en cd-skiva.

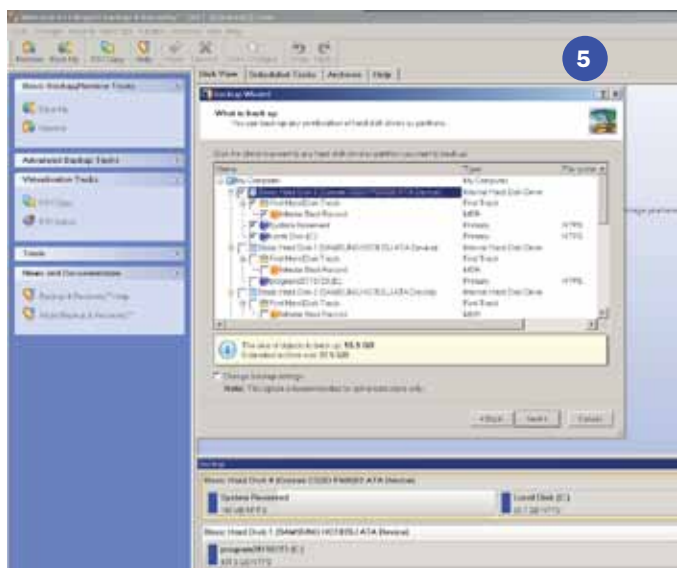

Bild 5. Paragons säkerhetskopiering.

➔ bort äldre varianter. Klicka i så fall på *Visa säkerhetskopior* och ta bort äldre kopior.

Återskapa dokument

Gå till *Kontrollpanelen > Säkerhetskopiering > Återställning > Återställ mina filer*. I följande fönster kan du välja att återställa filer, mappar eller att söka fritt efter data. Återställ en mapp genom att klicka på *Bläddra efter mappar* och i nästa ruta välja vilka mappar som ska återställas. Klicka sedan på *Nästa*. Du kan välja att återställa filerna till den ursprungliga platsen eller till en ny plats. Klicka på *Återställ* och därefter *Slutför*.

Missa inte möjligheten att bränna en skiva som kan laga en strulande dator. Klicka på *Kontrollpanelen/Säkerhetskopiering* och återställning. Därefter klickar du i vänstermenyn på *Skapa en Systemreparationsskiva*. Lägg en brännbar CD eller DVD i brännaren och klicka på *Skapa skiva* [4].

Andra användbara program

Enklaste sättet är att själv med jämna mellanrum kopiera alla mappar med dokument, bilder, film m.m. med hjälp av *Utforskaren*. Om du kan disciplinera dig till att ta en kopia varje vecka, duger *Utforskaren* gott. Gör det till en rutin att på en viss dag varje vecka göra en säkerhetskopiering av dina dokument. Men vem kommer ihåg att göra det? Som hjälp på traven finns då det lilla svenska gratisprogrammet *Cobian* av Luis Cobian.

Cobian Backup 10 (www.cobian.se) har lyckats kombinera goda funktioner med ett enkelt gränssnitt som är lätt att jobba i. Här finns backupscheman, filfilter, inkrementell backup, generationshantering, säkerhet med lösenord, olika krypteringsalternativ och komprimering av de sparade filerna. Du kan också göra en backup till en alternativ plats för att öka säkerheten ytterligare. I Cobian finns en liten handbok, där många frågor besvaras på ett begripligt sätt. Det finns rikligt med val för själva kopieringen, men för återställning är det *Utforskaren* som gäller.

Med *Paragon Backup & Recovery 2011* (www.paragon.com) säkerhetskopieras automatiskt allt du har lagrat på din hårddisk så att du får med alla systemfiler och hela Windows [5]. Sparar du kopian på CD- eller DVD-skivor kan du mata in första skivan för att snabbt återskapa hårddisken när det behövs. Du kan även säkerhetskopiera till en extern hårddisk.

I händelse av en ordentlig systemkrasch kan kopian användas för att återställa datorn till ett fungerande stadium, inklusive personliga filer, operativsystem och installerade program. Säkerhetskopior skapas och uppdateras automatiskt medan du använder din dator.

Programmet kan skapa en räddningsskiva, som är speciellt användbar när datorn inte kan startas. Du kan även återskapa enskilda filer och mappar, då det inte alltid är nödvändigt att

återskapa hela hårddisken. Du kan skapa en säkerhetskopia som endast innehåller valda mappar och filer.

Du kan även kлона hela hårddisken med ett par klick vilket kan vara praktiskt om du t.ex. vill byta till en större hårddisk.

Systemskydd

Med *Systemskydd* sparar Windows regelbundet information om datorns systemfiler och inställningar i *återställningspunkter* precis innan viktiga systemhändelser, som installation av en drivrutin för ett program. De skapas även automatiskt var sjunde dag. Du kan också när som helst skapa återställningspunkter manuellt. Om datorn är långsam eller inte fungerar, kan du använda Systemåterställning för att återställa datorn med en tidigare återställningspunkt. Under *Kontrollpanelen* > *Systemegenskaper* > *Systemskydd* kan man skapa en återställningspunkt.

Hur mår hårddisken?

Medan jag arbetade med artikeln började datorn att ibland uppföra sig konstigt på ett sätt som jag inte förstod. När jag testade de olika programmen avslöjades att jag hade en dålig hårddisk [6]. Varningen ledde till att jag skaffade en ny och kunde kлона till den nya, även om jag hade en säkerhetskopia. Efter bytet fungerar datorn OK.

När en hårddisk börjar låta konstigt kan det vara ett tecken på en förestående krasch. Flytta data från disken så snart som möjligt!

Det finns olika program som hjälper dig att kontrollera hårddiskarnas status. *GSmart Control* (<http://gsmartcontrol.berlios.de>) håller ett öga på hårddisken. Om hårddisken visar tecken på att fungera allt sämre får du veta det i god tid innan den går sönder [6]. Alla hårddiskar kommer med en inbyggd funktion, SMART, (Self-Monitoring, Analysis and Reporting Technology), vilken håller koll på vad som händer med dem. *GSmart Control* kan läsa denna information och ge en hälso-rapport. *GSmart Control* kan också söka igenom enheter för att upptäcka problem. Programmet har tre tester med växande omfattning.

Hard Disk Sentinel (www.hdsentinel.com) är ett annat analys-verktyg för hårddiskar som i bakgrunden beräknar diskens status, temperatur och hälsa och sedan varnar, så att defekter upptäcks innan de ställer till med problem. Även här fick jag en varning [7].

I fortsättningen av denna artikel ger jag fler tips och går igenom hur man med hjälp av säkerhetskopian kan återställa allt. Du kan läsa fortsättningen på webben, se www.kj2.se/backup2. 🐼

Program

- Cobian Backup 10 www.cobian.se
- Paragon Backup & Recovery 2011 www.paragon.com
- GSmart Control <http://gsmartcontrol.berlios.de>
- Hard Disk Sentinel www.hdsentinel.com

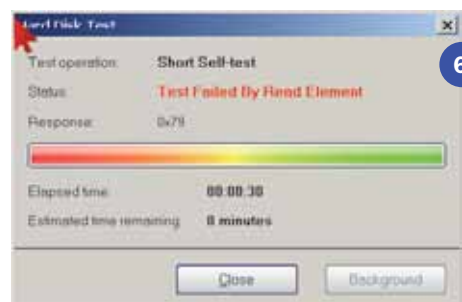

Bild 6. Gsmart gav mig en ordentlig varning innan katastrofen inträffade.

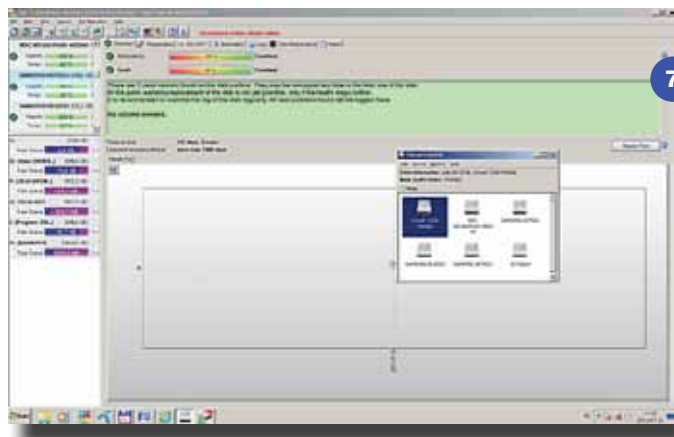
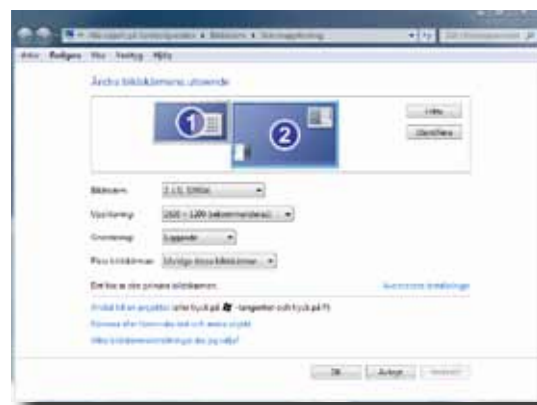
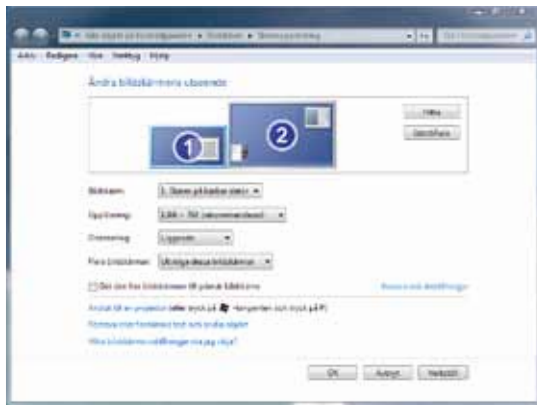

Bild 7. Hard Disk Sentinel kontrollerar diskarnas temperaturer och varnade också för den krånglande disken.

Bildskärmar till datorer

DEN SOM SITTER MYCKET VID EN DATOR VET ATT det lätt blir mycket flyttande på fönster när man arbetar. Det tar både tid och kraft att göra så. Man kan ju stänga av program varje gång man inte behöver dem, men det är inte heller så effektivt. Om man kan ha många fönster öppna samtidigt blir det både snabbare, smidigare och roligare att arbeta. Det ger även en bättre översikt över det man arbetar med. Ögonen mår också bättre av en stor skärm.

Har man en laptop har man vanligen en 13–15 tum stor skärm. Det är inte särskilt mycket till arbetsyta. En stationär dator har kanske en 18–22 tum stor skärm. Det är inte särskilt stort, men bättre än laptops mindre skärm.

Nu har det hänt saker med priserna på stora platta skärmar. Det går att hitta så stora skärmar som 27 tum för ca 2200 kr inklusive moms. Mindre skärmar på ca 24 tum kostar från ca 1600 kr, en skärm på 22 tum kostar ibland mindre än 1000 kr.

Anslutning

En laptop har normalt en s.k. VGA-bildskärmskontakt. Det är en analog signal och ger en helt OK bild. Bildskärmens kabelkontakt är blå.

Många nya datorer har även en digital HDMI-kontakt som med en adapter går att göra om till DVI. De flesta nya bildskärmar har flera bildskärmsanslutningar av typ VGA och DVI. Några dyrare skärmar har även HDMI som alla moderna platt-TV har. DVI-kontakten är vit.

Har datorn en HDMI-kontakt kan man använda en modern TV som skärm. Några TV-apparater har även VGA-kontakt. Bra om man vill visa släktträd, fotografier, film m.m.

En stationär dator

En stationär dator har ofta ett grafikkort med dubbla bildskärmskontakter. Det brukar vara en VGA- och en DVI-kontakt. Det betyder att man direkt kan ansluta två skärmar till en dator. Bäst resultat får man om skärmarna är av samma typ eller i alla fall har samma antal pixlar på höjden.

Då kan man få ett datorskrivbord som sträcker sig över dessa två skärmar. De bör stå intill varandra på samma höjd. Då kan man dra ett fönster från den ena skärmen över till den andra och tillbaka igen.

En nackdel är att man måste ha ett ganska stort arbetsbord för att få plats med två skärmar bredvid varandra. Ett sätt är att använda två stycken likadana 19-tumsskärmar bredvid varandra. Det ger en god förbättring av datorns arbetsyta.

En bärbar dator

En laptop har normalt en bildskärmskontakt som man kan använda för en extra skärm. Här kan man göra på två sätt.

1. Det ena är att stänga laptopen och bara använda den stora externa skärmen och ett externt tangentbord och mus.
2. Det andra är att hitta en mindre skärm att ställa bredvid laptops skärm och använda båda.

Det kan nog vara bra att försöka prova hur det blir innan man bestämmer sig för den ena eller andra lösningen.

En äldre dator kanske inte kan driva en stor modern skärm i den upplösning som den är byggd för. Då kan kvaliteten bli sämre. Detta beroende på den omskalning som måste ske i skärmen.

Man ställer in eller kontrollerar upplösningen i *Kontrollpanelen > Bildskärm > Ändra bildskärmsinställningar* på en PC med Windows 7.

Där kan det stå t.ex. 1366 x 768 på en laptop. Det betyder 1366 pixlar (bildpunkter) på bredden och 768 på höjden. Det är laptops egen skärm som arbetar med det antalet pixlar. Ansluter man en extra skärm har den oftast andra värden på pixlarna i höjd och bredd. Det är normalt inga problem, men programfönster kan behöva ändras i storlek om man flyttar dem mellan två olika skärmar.

Har man provat detta med dubbla skärmar och fått det att fungera bra vill man ofta inte gå tillbaka till en enkel datorskärm. 🐼

.....

Vidare läsning

- VGA: <http://sv.wikipedia.org/wiki/VGA/>
- DVI: http://sv.wikipedia.org/wiki/Digital_Visual_Interface
- HDMI: <http://sv.wikipedia.org/wiki/HDMI/>

.....

ULF FRYKMAN
ulf.frykman@comhem.se

Hemmet

HJALMAR TORELL
morfar

JAN-OLOV SJÖLUND
janolov.sjolund@gmail.com

Min morfar var noggrann och skrev en bok om sin egen uppväxt i en liten by i Småland i slutet av 1890-talet och början av 1900-talet. Ett av kapitlen skildrar livet på landet under några år. Det är en fängslande och målande beskrivning av hur man levde för över 100 år sedan.

I sitt hus tog föräldrarna Carl Svensson och Hilda Samuelsdotter emot sin förstfödda en marssöndag 1884. Sköterskor och barnmorskor fanns inte på landet vid den tiden, men en gammal gumma gemenligen kallad Stranta lär ha assisterat. Det har berättats senare, att hon tyckte att mitt huvud var något kantigt, varför hon försökte knåda till det så det skulle bli lite rundare.

Så lindades väl pysen och lades i vaggan. När jag blev större såg jag med vilken energi mor drog åt lindan då hon skötte de små syskonen. Hon var ledsn för att de hade så krokiga ben. Hon trodde kanske att hon kunde rätta till detta genom att linda hårt. Inte ens händerna fick vara lediga. Jag hoppas mor i sin himmel inte harmas på mig för att jag berättar detta om den tidens barnavård. Hon gjorde så för sin stora kärleks skull och naturligtvis för att alla andra gjorde så.

Jag lär ha skrikit mycket, och undra på det. Vad gör man inte när man håller på att kvävas? Mor var förstas förtyvlat och trodde att jag var sjuk. Först när jag blev större och sattes att vagga den minsta, minns jag att hon sa: "lös honom", om barnet inte ville sluta att gråta. Det hade behövts många kvalfulla stunder vid barnets vaggan innan hon hade fått klart för sig att denna naturliga åtgärd var riktig. Själv förstod jag kanske icke fullt klart hur barbariskt det var att "vårda" barn på detta sätt förrän jag

fick läsa Jean Jacques Rousseaus bok *Emile*. Han var just en av de första som gick till rätta med den tortyr barnen på hans tid ständigt fick genomgå på grund av de äldres okunnighet om villkoren för barnens hälsa och trevnad. Vilket uppseende måste inte den boken ha väckt då den utkom 1762. Och ändå skulle det dröja 100–200 år innan hans ord blev tagna på allvar.

Beklagligtvis händer det nog att barn icke är välkomna. I mitt fall tror jag verkligen att jag var efterlängtat och välkommen. Mor älskade mig med varje fiber av sitt väsen, och far gjorde vagnar och källkar och leksaker åt mig. Till och med morfar (Samuel Johansson) var med bland beundrarna. Han greps av poetisk yra och skaldade en vers som jag fick på min namnsdag (1 december). Jag hade i dopet fått namnet Oskar Hjalmar. Det förra fick jag av morfar. Han var rojalist och ville att jag skulle heta som kungen. Det andra namnet har jag nog fått av mor. Den första december, Oskarsdagen, hade jag alltså min första namnsdag. Morfar lär ha uppvaktat mig med sin dikt pryddigt skriven och dekorerad med mönster i färger (Jag har dikten kvar i original):

*Må du till Herrans ära
Det namnet Oskar bära
Och bli till föräldrars ro,
Och ej av villorna och flården
Bli fängslad utav världen
Men uppå Herran Kristus tro*

PYSEN I VAGGAN VÄCKTE DRÖMMAR OCH FÖRHOPNINGAR. MORFAR GAV sina känslor och tankar uttryck i diktens form. Han var en utpräglad känslomänniska – glad och skämtsam då han var på gott humör men samtidigt lättsårad och ömtålig. Hans känsloläge var mycket labilt. De närmaste hade stor respekt för honom och var rädda för att säga eller göra något som kunde göra honom misslynt.

Inför det första barnbarnet kände morfar djupt ansvaret att leda och fostra. Att utveckla en god karaktär och förvärva goda kunskaper ansåg han vara ett par av uppfostrans viktigaste mål. Själv älskade han böckerna och tyckte om att höra spännande händelser berättas. Han svärmade för präster och kungar och hade mycket att berätta om dem. Men trots sin strävan att förvärva kunskaper och vetande var han skrockfull och trodde fullt och fast på spöken och onda makter inom den ockulta världen.

Mormor (Sofia Carolina Johannesdotter) delade hans åsikter i allt. Hon var betydligt yngre, käckare och mindre ömtålig. När hon kom fick vi alltid roligt. Vår förtjusning var att se henne "hoppa kråka" runt kammaren för att roa oss. Även hon var mån om att jag skulle utvecklas till en ärlig människa. Då jag blev stor, så jag kunde förstå, sa hon inte sällan: *Om du går förbi grannens körsbärsträd och bären släpar över huvudet på dig, så skall du inte röra ett enda. Den som börjar med en knappenål kanske slutar med en silverskål.* ➔

➔ MITT FÖRSTA MINNE ÄR FRÅN ETT HUSFÖRHÖRSKALAS. DET VAR sed att ställa till med en bjudning efter husförhören.

Husförhör hölls i Sverige av Svenska kyrkans präster från 1686 fram till slutet av 1800-talet. Vid husförhören förekom allmänt förtäring eller kalas. Husförhören levde kvar överallt fram till sekelskiftet 1900 då många ombildades till s.k. församlingsaftnar med föredrag m.m.

Turen hade nu kommit till oss. Hedersgäst var förstas prosten med sin familj. För tillredelserna och arbetet i köket hade extra hjälp anskaffats. Mor hade en kusin som hette Hedvig (Hedda) och hon var lika duktig att laga mat som att sy kläder. Hon tog också en livlig del i det religiösa livet, och då det gällde att ordna med söndagsskolfester var hon en kraft att räkna med. Hedda blev nu ombedd att ordna med tillredelserna. Hon tog befälet i köket. Det märkte man att hon kunde. Ingen vågade opponera sig mot hennes order.

När gästerna kom fick de stiga in i finrummet på nedre våningen, där maten skulle serveras. Så kallat sittande bord förekom ej på landet på den tiden, men gästerna placerades ändå i en viss rangordning. Det var nog tant Hedda som styrde med det också misstänker jag. I den svängda och stoppade soffan längst fram placerades prästen med familj. Sedan ordnades gästerna efter ålder och anseende. Det förekom vid kalas på landet att gästerna var så många att de inte gott kunde rymmas. Då fick kanske de yngsta stå i dörren eller sitta i ett annat rum. Maten sattes fram på det stora runda bordet i finrummet. När allt var färdigt bjöd tant Hedda prosten och prostinnan att gå fram och "ta sig". Sedan följde de övriga gästerna ungefär efter den rangordning som de fått genom placeringen.

Det där var en tavla som var någonting för nyfikna pojkar att titta på. Men trots det hade vi svårt för att slita oss från köket där så mycket hände. Ibland glutade vi in för att se vad de hade för sig.

En gång hade jag glömt mig kvar i dörren. Tant Hedda hade slagit upp något gott ur grytan. Det fanns mycket kvar på grytkanterna. Vad det skulle smaka gott att få skrapa och äta! Lillebror (kan ha varit Ernst som var två år yngre) fick en sked och löfte att skrapa. Men då kom han ihåg sin storebror som stod i dörren och gapade. Fort sprang han till honom och var så ivrig att han icke tänkte på att det var så många främmande som hörde honom. *Jamma, jamma skynda dej ut å skapa gyta*, ropade han. Förmodligen blev det muntert där inne i rummet, vilket nog var välgörande så stelt som det brukade vara, i synnerhet om prästen var närvarande. Min lillebror, som sedan aldrig ville höra talas om den historien, gav därmed ett av det vackraste bevisen för broderskärlek och hjärtegodhet, som jag aldrig skall glömma.

EN ANNAN GÅNG VAR DET BARNDOP MED ETT LITET kalas för präst och vänner. För själva dopförrättningen var det ordnat i ett stort rum på övre våningen. Jag kommer väl ihåg kyrkoherde Lagergrens kraftiga gestalt och ljusblå ögon, där han stod längst fram i rummet och så förstas faddrarna med den lilla i sin fina klädning. På den tiden skulle kvinnorna kyrktagas efter en barnsbörd.

Kyrktagning är en äldre kyrklig rit genom vilken en kvinna efter en förlösning välkomnades tillbaka till kyrkans gemenskap. Moderns kyrktagning skulle ske sex veckor efter barnets födelse, och under dessa sex veckor fick modern vila.

Kyrktagning förekom i Sverige redan på den katolska tiden. Mot slutet av 1800-talet började kyrkorna i Sverige upphöra med kyrktagningen, men på västkusten levde kyrktagningen som sed kvar ända in på 1950-talet.

Huruvida kyrktagning skedde allmänt vågar jag inte yttra mig om. Förmodligen ansågs det kyrkligt och fromt att så skedde. I varje fall blev mor kyrktagen enligt ritualen. Jag kommer väl ihåg såväl den klädda pallen, där hon knäföll,

som hur djupt hon neg sedan prästen nedkallat välsignelsen över henne.

BILDEN AV HEMMET ÄR DJUPT INPRÄNTAD I MITT MINNE. Den kan aldrig utplånas. Jag minns varje detalj lika klart som om det varit i går. Där ser jag vardagsrummet med mors byrå till höger, slagbordet längst fram med pelargoner, kallor, rosenlager (nerium) med flera, till vänster en säng, en utdragssoffa, en skänk och den stora kistspisen i ett hörn.

Bredvid vardagsrummet låg finrummet, dit vi barn var strängt förbjudna att gå. Mitt på golvet därinne låg en ryamatta och därpå stod ett runt bord, som kunde svängas på en axel. Till höger stod fars chiffonjé, som han hade gjort sig en oändlig möda att få så fulländad som möjligt. Lådorna skulle löpa lätt men ändå sluta så tätt som om de vore inväxta i möbeln, menade han. På chiffonjén stod en spegel med lådor och snidade stöd. En vit slöja hängde över spegeln, på en stång som hade en svarvad knapp i spetsen. Slöjan föll långt utåt sidorna av möbeln.

Mitt emot finrummet på andra sidan förstugan var den så kallade "skolkammaren". Den kallades så, sedan den en tid hade fått tjänstgöra som skolsal för gamla Inga Lisas småskola. Jag har ett svagt minne av henne, där hon satt framför klassen och stavade med barnen. Undervisningsmateriel saknades nog helt. Möjligen fanns en kulram för räkneundervisningen. Men svart tavla fanns inte. Barnen skrev på griffeltavlor, och hade någon glömt hur en bokstav såg ut skrev lärarinnan i luften. Hon måste haft god övning i detta, då hon givetvis måste skriva bokstaven omvänt, om den skulle bli begriplig för den som såg den framifrån.

På övre våningen var det alltid intressant att gå och göra upptäckter. I rummet ovanför finrummet kom man in genom ett valv eftersom ett par garderober var inbyggda på ömse sidor om dörren. I garderoberna gick man inte gärna in. Där var mörkt och kusligt. Ett rum an-

Släktgården Torrsjö i början av 1890 talet. Längst till vänster står min morfar Hjalmar Torell f. Karlsson.

vändes till klädkammare och ett annat till förvaring av obegagnade sängkläder.

I trädgården stod långa rader av körsbärsträd. Vilka kalasdar hade vi inte när bären mognade frampå sommaren! Och ännu hör jag musiken av humlor och bin i gräset och bland blommorna under varma sommarkvar. Vintrarna var oftast stränga. Man minns hur kälkarna gnisslade och andedräkten stod som skvar kring oxarnas mular, när de slet och drog i timmerlassen. Ibland lade sig snödrivorna så höga att de steg över trädgårdsstaketet. Under soliga dagar smälte de något på ytan men frös på natten och bildade skare. Låg de då i mjuka vågor gick det bra att åka kälke på dem.

Livet på landet har många fördelar, men har lantbrukaren en liten gård och huvudsakligen skall göra allt själv kan det bli påfrestande. Han kan aldrig stänga affären ens för en dag och göra sig ledig. Djuren måste fodras och skötas varje dag och stund. Jämte skötseln av ladugården hörde förr tröskningen till vintersysslor. I drevhuset kördes tröskverket under dunder och brak. När jag blev så stor att jag kunde hålla i töm och piska, blev jag satt att köra. Hur andlöst lång tycktes inte varje "tjyng" (det som tröskades i en etapp) vara, där man gick och drev på oxarna och väntade på att det skulle hojtas från logen, så man fick rasta! I min första barndom tröskades rågen med slaga. Då låg stråna i ordning även efter tröskningen, och

då kunde de lätt skäras till hackelse eller användas till taktäckning. För att hinna med något med sådana metoder måste man börja tidigt. Klockan tre på morgonen brukade man börja "tröska otte".

NÄR TRÖSKNINGEN VAR ÖVER VÄNTADE MAN BARA PÅ ATT SNÖN skulle smälta och jorden skulle torka, så att man kunde börja "våra", det vill säga vårbruka. Stack så solen på en dag, blev det brått i redskapsskjulen och i sädesbingarna att få ut harvar och andra redskap och ösa utsädet i säckar. Först harvades det och sedan såddes allt för hand. Det var inte så lätt för säningsmannen att se var han hade sått. Därför fick jag alltid gå bredvid far och dra en hacka ("fjärja") vid yttersta randen, där kornen fallit. Sedan gällde det att harva igen för att mylla ner kornen. Sist körde man med en "bult" (vält) över åkern, så att den blev jämn och slät. Det var nödvändigt för att man inte skulle hugga i sten för mycket, då säden skulle skördas.

Sten var det gott om på Smålands-åkrarna, både stora och små. På hösten brukade åkrarna plockas rena från småsten (klapper), som kördes bort. Ibland tycktes arbetet vara lönlöst, för vid nästa plöjning kom det alltid upp nya stenar. Men far fortsatte att plocka och köra och undan för undan sprängde han även sönder de stora stenarna och körde bort dem. År efter år fortsatte han med outtröttlig energi. När sedan hans efter-

kommande vidtog arbetet och nu med modernare metoder, rensades åkrarna fullständigt. Nya områden odlades och i dag kan de moderna maskinerna svepa fram över den småländska stengrunden lika obehindrat som någonsin över marken på slättbygden.

STRAX EFTER MIDSOMMAR BÖRJADE HÖSLÄTTERN OCH VARADE OFTA FLERA veckor. Det var inte då som nu att köra ut med slättermaskinen på gårdet och svänga av klöverna på ett litet tag. Då slog man de stora ängarna, som många gånger inte var annat än rätt buskiga och sank haggmarker. De krävde mycket arbete och gav klen valuta. På våren skulle ängarna först "röjas" det vill säga räfsas rena från nedfallet ris. Det var vanligen pigornas göra. När tiden sedan närmade sig att slättern skulle börja, arbetades det ivrigt ett par dagar efter midsommar i snickarboden och vid slipstenen. Räfsorna skulle lagas och pinnas med pinnar av segt syrenträ, liarna skulle slipas och kanske sättas på nya "orv" (skaftet till lien), brynstenar och brynhytta göras i ordning, höhacken repareras och en översyn görs på "hörännan" (hösullen), så att den nya skörden kunde köras in.

När allt var i ordning, satte man igång med slättern. Ibland var flera slätterkarlar anställda. Klockan fem på morgonen möttes man på ängen och slog sedan till klockan åtta, då alla gick hem för dagvard.

➔ I källor från vikingatid och medeltid anges dagvard och nattvard som namnet för huvudmåltiderna. Begreppen förändrades och dagvard senare lades på dygnet och kom att kallas middagsmåltid under senmedeltiden. Under 1400-talet infördes frukost som begrepp.

Slåtter är ett ansträngande arbete och därför måste karlarna ha rejäl mat. Vanligen var det havregrynsvälling med paltbröd och fläsk. Mellan klockan tolv och ett var det middagsrast, kaffe serverades någon gång på ängen klockan sex och först klockan åtta var arbetet slut för dagen. Men fanns det torrt hö ute och det var fara för regn, kanske arbetsdagen inte var slut förrän klockan tio.

Man frågar sig nog nu hur människor kunde stå ut med så mycket. Jag minns en torpare som hela den långa sommardagen hade gjort sitt dagsverk på herrgården för torpet, som han hade, efter slutad dag fick ta itu med sitt eget lilla jordbruk. Det är ofattligt hur han kunde arbeta så och vara i form att börja om med samma slit nästa dag. Särskilt svårt måste det ha varit för kvinnorna, i synnerhet pigorna. De skulle vara med ute på ängen eller åkern och arbeta hårt som de andra. Men de fick inte sätta sig och vila efter maten som karlarna. Då skulle de diska eller göra något annat i hushållet. På kvällarna skulle de gå ut och ta rätt på korna i hagarna, mjölka och dra hem mjölken. Sedan hade de kanske att diska igen och bädda sängar och detta för en årslön av 50 kronor (ca 3 000 kr i dagens penningvärde).

DET ÄR VÄL INGEN SOM VILL HA DEN SÅ kallade "gamla goda tiden" tillbaka. Vi kan vara lyckliga över att allt har förändrats till det bättre på ett så harmoniskt och stillsamt sätt som fallet är. Arbete är en välsignad sak, då kraven därpå hålls inom rimliga gränser. Skulle emellertid den nya tiden medföra förakt för arbetet och leda till självsvåld och lastbarhet, så

måste vi ta vår välfärd under omprövning. Nu får varje barn i detta land mer än man kunde drömma om i ett lantbrukarhem på min tid. Vi är lyckliga att vi inte behöver "sälja" föräldralösa barn på auktion numera, som skedde i min barn-dom. Fattigdomen var då skriande, och man undrar hur människorna på den tiden kunde dra sig fram.

När slåttern var över gällde det att plöja och gödsla trädan, ta av den mogna rågen och så den nya. Sedan följde slag i slag havreskörden, potatisplockningen och skörden av andra rotfrukter. Linet skulle ryckas upp, torkas, repas och bredas ut för att rötas. Sedan kördes det till "bastan" för att torkas hårt, bråkas och skäktas. Det var en lustig syn att se skäktgummorna, där de satt vid sina skäktstolar och slog på linknippena med sina träsvärd så dammet yrde. Själva var de täckta av damm och lintottar, så att de nästan var oigenkännliga. När skäktingen var färdig och linet sorterat i lin till tågegarn (det finaste linet) och lin till "blånagarn" (spunnet av det lin som fallit av vid skäktingen), lämnades det vanligen ut till någon gammal gumma på trakten, som spann det under vintern för en blygsam ersättning.

Vid potatisplockningen måste så många som möjligt hjälpa till. Det var rätt bistert ibland, särskilt om mornarna då frosten låg kvar. När potatisen väl var under tak blev det lite lugnare på gården. Korna hade blivit intagna från betet och man började nu komma in i den mörka årstidens ordning. Ibland samlade man bekanta till "revgäng" för att riva potatis till stärkelse, eller så gick man ut i skogen för att gnida enbär från buskarna till juldrickat. Närmare jul kom slakten, en händelse som alltid pinat mig så att jag helst inte talar om det nu heller. Annat var det med ljusstöpningen. Det var nästan som om julen redan hade kommit när ljusen växte under flitigt doppande i den smälta talgen.

SNART BÖRjade FÖRBEREDELSENA TILL JULEN. DET SKULLE BYKAS OCH bakas, juldrickat skulle bryggas, ljusen skulle stöpas. Det var en bråd tid. De närmaste dagarna före högtiden kom det alltid en rad tiggare. De var väntade och deras julbröd var redan i ordning. Så kom julaftonen. Fåglarna fick sin havrenek (ett gammalt ord för havrekärve) och pålle ett extra mått havre.

För oss barn var julen årets stora händelse. I veckor hade vi räknat "dan före dan" och väntade otåligt på julaftonen, då det alltid brukade vankas något extra. På julaftonsmorgonen sattes en stor gryta med vatten på spisen och en väldig träbalja togs in i köket. Där skulle barnen badas, för badrum fanns ju inte. Efter badet fick vi rena skjortor och i bästa fall fick vi sätta på oss nya kläder. Det var högtidligt utan måtta. Vid middags-tiden fick vi kanske "doppa i grytan" och smaka på julsinkan.

Men höjdpunkten på julfirandet blev samlingen kring julbordet på kvällen. Ljuskronan, som hängde över bordet behängd med äpplen och papperskarameller, var tänd. På bordet hade mor dukat upp vörtlimpa och julhös (svinhuvud), olika slags korv och syltor och så förstås julosten. På aptiten kunde man inte klaga, maten smakade utmärkt och sköljdes ned med det nybryggda, goda malt-drickat. Fick vi välja tog nog vi barn helst enbär-drickat. Sist serverades den goda vita risgrynsgröten, som mor var en mästarinna på att koka.

Så kom kvällens mest spännande ögonblick, då de väntade julklapparna skulle delas ut. Vilken glädje var det inte att få veckla upp ett litet paket, även om det innehöll den enklaste leksak. Ingen kände någon misräkning på den tiden om paketen icke innehöll elektriska lok eller ännu dyrbarare saker. Det var som om vikten och värdet låg just i att man fick något, att det var någon som tänkte på en och ville en väl.

» *Utdelningen gick så till att någon skickades ut med sakerna, smög sig in i förstugan, ryckte upp dörren, kastade paketet på golvet och sprang därifrån så fort som möjligt för att icke bli upptäckt.* «

Så länge vi var små fick vi också julklappar från grannarna. Utdelningen gick så till att någon skickades ut med sakerna, smög sig in i förstugan, ryckte upp dörren, kastade paketet på golvet och sprang därifrån så fort som möjligt för att icke bli upptäckt. Meningen var att ge mottagarna lite huvudbry med att gissa vem givaren kunde vara. Mormor var särskilt skicklig i konsten att överraska och sedan springa så ingen kunde ta fatt henne. Senare började man med seden att låta jultomten knacka på och stiga in lugnt och sävligt, önska god jul och fråga om det fanns några snälla barn i huset, som väntade att få något av honom. Vad det än var vi fick så var vi lika glada. Vi visste knappt till oss av glädje.

De glada stunderna i livet varar ej länge. Så var det också med julafton. Det var snart tid att gå till sängs. Nästa morgon skulle vi åka till julottan. Då gällde det att gå upp tidigt. Redan klockan tre var vi på benen. Far var kyrkvärd och han skulle se till att ljusen var tända i den stora kyrkan (Flisby kyrka) klockan fem, då ottesången började. Vi plockade ihop våra klappar, och när djuren fått sitt nattfoder kröp alla till kojs. Men dessförinnan hade far något hemlighetsfullt för sig i finrummet. Jag undrade vad han kunde ha där att göra så sent. Senare fick jag veta att han ställde ett brinnande ljus i fönstret. Det skulle lysa och välkomna de gäster som man trodde skulle komma från sina ovanjordiska boningar och besöka de sina under julnatten.

Sömnen blev kort. Snart var det dags att stiga upp. Därute knarrade snön under fötterna, släden drogs fram, hästen selades och spändes för och snart satt vi instuvade under en tjock fäll. Bjällrorna klingade och snökristallerna blixtrade i stjärnljuset. Det var vidunderligt vackert. Jag satt gripen och bara såg. Jag kände mig nästan rädd. Plötsligt tyckte jag mig se en underlig figur vid sidan av vägen. Jag grep far häftigt i armen och

frågade vad det kunde vara. Men far svarade lugnt att det bara var en nersnöad buske. Min fantasi hade löpt iväg med mig, så som den nog ofta gjort.

I fjärran hörde vi kyrkklockorna ringa förstagångsringning (vanligtvis rings det tre gånger). Framkomna körde vi in på gatan, som bildades av de två raderna kyrkstallar. Hästen ställdes in i stallet och fick en tapp hö att tugga på. Och så gick vi fram mot kyrkan. Det var duktigt kallt. Vi gick förbi sockenstugan. Där flammade en väldig stockvedsbrasa. Vi gick in och värmdes oss ett slag. Sedan följde jag far till sakristian. Så mystiskt och högtidligt det var, där bilderna av många bortgångna själasörjare blickade ned på oss från muren. I kyrkan hade ringaren redan tänt ett par ljus, innan han gick upp i tornet. Rösterna gav eko och mångfaldigades när vi talade. Nu gällde det att börja ljusständningen för att kyrkan skulle vara upplyst när folket kom. Hur festligt var det inte när alla ljusen brann! Snart dånade klockorna från tornet, den mäktiga nordströmska orgeln brusade under gamle kantor Nybergs händer och församlingen stämde in i julsalmen *Var hälsad sköna morgonstund*. Det var en nästan skakande upplevelse för en känslig pilt. Den orgelklangen har jag aldrig glömt. Jag har aldrig tyckt att någon annan orgel har kunnat ge mig ett så mäktigt intryck av makt och majestät som denna. Och jag är glad att jag i viss mån fått rätt, eftersom de sakkunniga under senare år upptäckt att den nordströmska orgeln i Flisby är ett mästerverk. Det är framför allt genom den outtröttlige orgelvännen doktor Einar Erics som denna orgel och dess mästare har fått sitt berättigade erkännande.

Einar Eric var prästson från Östergötland, som i enlighet med sina föräldrars önskan utbildade sig till läkare. Under resor i Sverige besökte han ett stort antal kyrkor och fotograferade dem.

Erics specialiserade sig på de svenska orglarna och deras historia.

Högmässan följde omedelbart på ottesången, men tyvärr var nog kyrkan klen besatt under den senare gudstjänsten. Det var väl för lockande att fara hem till den goda julmaten. Kanske också att en och annan måste hem till korna och mjölkningen. Vid stallarna pratades och skämtades det medan hästarna selades och spändes för. En och annan hade kanske en smörgås eller en sup att styrka sig med innan man satte sig i släden. Kappkörning från julottan förekom nog på sina håll, men jag kan inte erinra mig ha sett något sådant.

JULEN VAR VÄL DEN TID DÅ MÄNNISKORNA FICK TID och tillfälle att träffas och språkas och värmas både av brasorna, maten och den personliga samvaron. Hos oss var det sed att de så kallade torparna skulle bjudas på gröt och skinka. De var i verkligheten inga torpare utan folk som hade arrenderat en liten jordlapp av den förre ägaren och där byggt en stuga. De tog alltid de där bjudningarna mycket högtidligt. När de kom steg de icke in förrän de redan i förstugan hade framfört sina lyckönskningar med en lång och väl inlärd ramsa. När sedan mat och dricka kom på bordet var förtjusningen stor och pratet började komma i gång.

Händelserna i trakten var snart expedierade och samtalet gick över till mer rafflande saker. De flesta hade någon kuslig spökhistoria att berätta. Folk trodde på spöken, och alla lyssnade med sådan spänning att de nog glömt att äta om icke detta redan hade varit gjort. Ruskiga saker väcker minnet av allt ruskigare, och snart var det Eva som ensam hade ordet och berättade om en halshuggning som hon hade sett i sin ungdom. Hon frossade i att beskriva allt i detalj. Mor tyckte det var så kusligt så hon sprang ut i köket för att slippa höra på. Jag som alltid varit mycket känslig ➡

➔ fick väl någon slags chock, för jag känner verkningarna av dessa skräckstunder ännu i denna dag.

Eva sprang mycket i stugorna och visste allt om alla. Hon var traktens bygdekrönika. Mor var rädd när hon kom på besök. Då gällde det att hålla tand för tunga och inte låta lura sig av förrädiska frågefällor. Eva hade en snabb tunga och kunde underhålla huru länge som helst i väntan på att mor skulle bjuda på "bönekaffe". Blev det inget av med detta, gick hon förstås till sist men med ett surt "tack för vad jag har fått".

Hon och hennes gubbe Kalle hade vanligen en gris som de skötte med stor omsorg. En gång var Eva ute för att vala grisen i hagen. Då grisen ville gå för långt bort och hon skulle mota honom tillbaka, vred han sig så häftigt om att han bröt ett ben. Nu blev det en väldig träta mellan henne och gubben hennes. Gubben skällde, men Eva visste att ge igen. *Om du backar mej så smått som kål, så skall en bit skälla på dej*, slängde hon åt honom. Ja, sådana ord kan ju fällas vid desperata tillfällen. Men i regel var det frid och god sammanlevnad på torpet. De tyckte om att sjunga och jag minns mången sommarkväll, hur de satt utanför stuguväggen, då blåduvorna blommade, och sjöng sånger. Jag tyckte det ljöd så vackert i den klara, ljumma luften.

Eva hade det svårt i livet. En gång hade hon lagt ett barn hos sig i sängen och somnat och råkat kväva barnet. För det fick hon stå i stocken. Massor av smålänningar utvandrade ju till Amerika vid denna tid. En dotter till Eva var bland dem. En tid fick mor Eva brev men med långa mellanrum. Snart upphörde de helt att komma. Dottern hade försvunnit i den väldiga folkmassan på den stora kontinenten. Men en mor glömmmer aldrig. Var gång hon kom på besök tog hon upp ämnet om dottern och man förstod vilket lidande hon bar på.

TRON PÅ ÖVERNATURLIGA TING, TROLLODOM OCH SVARTKONSTER VAR RÄTT allmän

ännu denna tid. Skräcken för det okända stod alltid på lur. I exalterade frireligiösa kretsar trodde man sig bestämt veta dagen för världens undergång. Förkunnelsen spreds och troddes på en del håll och fyllde människorna med skräck. Kanske det bara var ett led i det religiösa fälttågets strategi att skrämma fåren in i fårahuset med mönster från Alphonse Daudets dråpliga berättelse *Kyrkoborden i Cucugnan*. Det betydde i så fall att den gamla kyrkans moral hade kommit till heders igen, nämligen att ändamålet helgar medlet. Att man skadade nerver och själslig hälsa med att jaga upp sinnena förstod man tydligen inte. Föll människorna samman under skräcken, så trodde man att deras hårda viljor blivit knäckta och att de var vunna för ett högre liv. Det var lätt att göra intryck på folk med talet om de yttersta tingen. Man hade den största aktning för de dödas värld och det övernaturliga. Det hörde till god sed att ta av hatten då man färdades förbi en kyrkogård.

DET VAR FATTIGT I SMÅLAND FÖRR I VÄRLDEN OCH kanske det i stort sett var fallet med hela landet förresten. De flesta människor tycktes ha det knappt. Man hade ännu inte lärt sig att sköta jorden rationellt, inkomsterna var små, tillfällen till extraförtjänster var obefintliga, för så vitt man ej gav sig ut till städerna eller större orter på byggen eller andra arbeten. Skatterna var stora i proportion till de små gårdarnas förmåga att betala. Det gällde att snåla och spara, om man inte skulle bli tvungen att gå från gård och grund. Sällan fick man tänka på egen trevnad.

Gamla gummor åtog sig att spinna lin eller karda och spinna ull. Lite yngre kvinnor vävde handdukar eller dylikt och gick omkring och sålde. Karlarna kanske fick arbete med att skrä eller hugga famnved.

Att skrä eller hugga bjälkar var ett hantverk som krävde stor yrkesskicklighet. Det var inte bara att skrä rå-

ämnet. Man måste också kunna "ta ut" rätt dimension, med andra ord utnyttja råämnet effektivt. Först lade man upp stocken på ett stadigt underlag. Därefter barkades ett par ränder på vardera sidan. Verktuget för detta var barkspaden. I de avbarkade linjerna märkte man med en lina färgad med kimrök ut exakt var skräyxan skulle angripa och forma en slät vertikal yta.

I denna trakt låg Annebergs tändsticksfabrik (1866–1934), som gav arbete åt många. Där kunde skogsägare få avsättning för sitt timmer och där fick många arbete. Tändsticksaskarna tillverkades ej på den tiden medels maskin, utan för hand. Det var ett enformigt och tråkigt göra, och de kvinnor som var anställda vid fabriken för att göra sådant förslog ej långt, då det gällde att förfärdiga sådana massor av askar. Därför utlämnades mycket sådant arbete till kringboende. Det var framför allt fattiga hem med många barn, som sysslade med detta och därmed fann en möjlighet att livnära sig. När en viss mängd var färdig för leverans såg man kanske en mor och ett barn komma dragande med en stor kärra fullastad med askar. Vid fabriken fick de en slant för arbetet och så en ny sats med ämnen för nya askar, det vill säga ritsade aspfanér, papper och mjöl till klister. När de hade köpt lite för slanten de fått drog de hem med lasten och så började det evigt enahanda klistrandet igen, till den nya satsen var slut. Det var en sannskyldig grottekvarn, där mången barnakind bleknat.

ALLTFÖR SNART VAR DET SLUT PÅ JULEN OCH "det granna bröt" som man brukade säga. Vardagen med sin grå tristess kom tillbaka, och veckorna skred långsamt fram under den långa kalla vintern. Det var inte mycket som hände. Kanske någon ko blev sjuk och man fick gå och hämta Kalle i Dunnera, kobotarn, som bodde vid randen av de nyodlade mosarna kallade *skinkorna*. Det var mystiskt i hans långa mörka stuga med ormskinn

Min morfars föräldrar Carl och Hilda Svensson.

och andra underliga saker på hyllorna. Kalle var en snäll och hygglig gubbe och visste nog en hel del om hur man skulle sköta ett djur. Dessbättre hände det rätt sällan att djuren blev sjuka. Det var bara detta ändlösa arbete att göra rent, fodra, vattna och mjölka som låg som ett hot över människorna och aldrig hade något slut. Då och då tröskades det på tröskverket och säd kördes till kvarnen för att malas. En del var det alltid att göra i skogen och någon gång gjordes en stadsresa för att sälja något slaktat svin (skålling), någon slaktad kalv eller något får. Mindre inköp som socker och kaffe och fotogen till lamporna gjordes vid stations-samhället.

VILODAGEN HÖLLS STRÄNGT I HELGD. ATT UTFÖRA NÅGOT ANNAT arbete på söndagen än det som var nödvändigt för att sköta djuren och hushållet var otänk-bart. Skulle man till exempel sätta på sig finkläderna för att följa med till kyrkan på söndagen och mor var tvungen att sy i någon knapp, gick det ej för sig med mindre än att hon gav oss en bit bröd att tugga på under det hon sydde. Vi kunde få "svårt att läsa" eljest menade hon.

Några visiter i granngårdarna bara för att hälsa på gjordes aldrig. Det ansågs påfluet. Det var därför klennt med umgänget bland befolkningen i trakten. Var och en borde stanna hemma och sköta sitt, ansågs det. Vanan att umgås med människor var därför ej överväldi-

gande. Viljorna smiddes hårda och fasta och karaktärerna hamrades ut efter samma mönster. Så skapades den något sävlige och blyge, men sege och ihärdiga, smålänningen som lite tveksamt och försiktigt opponerar med den tidens typiska dialekt "dä ä dä la lell".

SÅ GICK ÅREN, SOMMAR FÖLJDE PÅ VÅR, VINTER PÅ HÖST. Alltid samma monotona upprepning av sysslor och vanor. De äldre tänkte väl ej så mycket över detta, ty även monotonin kan bli en vana och man kan glömma bort att reflektera över den. Först om något särskilt händer någon gång, märker man hur välgörande det är med lite omväxling. Kyrkfärderna hör dit. Far var en flitig kyrkbesökare och psalmsångare och den äldre pysen fick tidigt göra honom sällskap. Tyvärr var det klennt med kyrkgången i socknen, men kantor Nyberg lät orgeln brusa lika mäktigt även om kyrkan var så gott som tom. Orgelspelet var något av det vackraste pojken kunde tänka sig. Att få sitta framför detta underverk och frambringa sådana toner kunde endast vara förbehållet några få utvalda.

Kunde man få följa med på en stadsresa någon gång, eller till en marknad, så var man lycklig. Aldrig glömmar jag en resa till Eksjö en het sommardag. Vi mötte en bekant på torget. Denne skulle vara liberal och bjuda på ett glas öl på en krog. Jag tyckte det smakade mycket illa men tordes inte neka att dricka, då

jag var rädd att det skulle förarga värden. Efteråt skulle jag sitta och hålla hästen på torget. Men det var märkvärdigt svårt att hålla ögonen öppna. Gång på gång höll jag på att somna. Att denna sömnlust hade något sammanhang med öldricken har jag ej förstått förrän på äldre dar.

ETT AVBROTT I VINTRARNAS ENAHANDA VAR FÄRDERNA TILL FARFAR och farmor. Någon gång då och då, när sysslorna inte var för påträngande, spände far för hästen och åkte de två milen till de gamla. Då var det ett tjtande om vem som skulle få följa med, så både far och mor blev yra i mössan. Någon lyckades till sist och så bar det av. När vi var framkomna kom farfar ut på trappan och tog emot oss, farmor drog oss vänligt in i stugan och snart var vi samlade framför en värmande brasa, om det var vintertid. Det frågades och det berättades om mångt och mycket som hänt under tiden man varit åtskilda, och det kändes liksom i luften hur lyckliga alla var över att få sitta tillsammans och trivas. Men sådana lyckostunder var varken många eller långa och snart gled livet ut i den trista vardagen igen. 🕯

Om registrens förträfflighet

ETT AV MIN PAPPAS HALVSYSKON, AXEL LEONARD PETTERSSON, FÖDDES 1877 i Johannes församling, Stockholm. Han och hans tre syskon spreds för vinden när deras mamma avled 1898. Två av syskonen emigrerade till Amerika och en blev sjöman, men Axel, som blev synskadad, fick ett annat öde som jag och min syster via olika register har försökt klarlägga.

Axel bodde 1890 i kvarteret Stormhatten nr 11, Jakob och Johannes rote (SvBef1890). 1900 hade han flyttat till Blompottan nr 4, Adolf Fredrik rote (SvBef1900). Han stod där listad som f.d. tapetserare och blind. Död 1943 i Skara och då med ett nytt efternamn, Thorell (SDB5). Han bodde vid sin död på Härlundagatan 10, Skara. Dessutom stod han som frånskild 23 nov. 1914. Han hade alltså varit gift!

Så långt skivorna. Nu började jobbet med att fylla ut "tomrummen". Till vårt förfogande, frånsatt olika skivor, hade vi Genline/Ancestry och ArkivDigital. Och var börjar man? Vi var inte särskilt välplanerade eller "kronologiska" utan gick på olika infall och idéer.

Husförhörlängd 1921–1935 för Skara borde kanske ge något. Axel hade rimligtvis flyttat in vid den tiden. Och se! I början fanns ett register över adresserna i Skara och där hittade vi Härlun-

dagatan 10 (adressen vid dödsfallet). Skara stadsförsamling AIIa:13 sid 1022, där dök han upp, vår Axel. Borstbindare, nästan blind. Och dessutom, gift 1 juli 1905 med Ingrid Maria Gustavsson, Thorsås! Frånskild 23 nov. 1914. Inget födelseår på Ingrid. Vild chansning – in i dödboken för att kolla alla Ingrid Maria Gustavsson, födda i Torsås. 13 träffar. Av dessa var det tre som hyfsat matchade Axels födelseår. 1883, 1885 och 1886. Avlidna i Kalmar, Torsås resp. Karlskrona. Kollade Ingrid Maria Gustavsson i SvBef1900. En av dem, hon som var född 1883, bodde i Adolf Fredrik där också Axel bodde 1900. "Flicka, ensam i familjen". Verkade passa bra. In i vigselboken 1904–1906 för Adolf Fredrik. Bingo! Thorell Pettersson, Axel Leonard, borstbindare, gift 1 juli 1905 med Ingrid Maria Gustafsson f. 1883-05-27. Bostadsadress: Saltmätargatan 31. Vigselbevis 83/05. Kollade det. Allt stämde.

Dags att kolla en del detaljer. Inflyttningslängderna för Adolf Fredrik visade att Axel flyttade till Adolf Fredrik 28 dec. 1896, alltså innan mamman avled. Adress: Stora Badstugatan 82. Ingrid flyttade in 4 juli 1900, adress: Saltmätargatan 31, den adress som uppgavs i vigselboken. Dessutom kom hon från Katarina församling i Stockholm. Med andra ord flyttade hon från Torsås till Katarina och sedan till Adolf Fredrik.

Enligt SDB5 avled Ingrid 16 augusti 1951 i Kalmar, Sparregatan 10, gift kvinna 11/4 1924 med efternamn Karlsson. I samband med skilsmässan från Axel flyttade hon från Stockholm (flyttade faktiskt redan 1911), gifte om sig med Gustav Karlsson som vi hittade genom att söka "man, änkling 16/8 1951, Karlsson" på SDB5. Gustav dog 1956 i Kalmar, Sparregatan 10.

Frågor återstår. Hur fick Axel efternamnet Thorell? Två namn, Kämpe och Karlsson (Oskar) i Skara finns med på bl.a. Axels testamente. Relation? När började synskadan? Varför tog inte pappan (vår farfar) hand om barnen? Farfar gifte om sig 1900 men barnen följde inte med till nya familjen.

Genline/Ancestry, ArkivDigital samt några släktskivor var det som krävdes för att nå så här långt.

Med mer rutin och kunskap går det antagligen att komma ännu längre. Det ser vi fram emot. 🐾

GUNNAR PETTERSSON
MEDLEM 27884

Insändare

Skicka din insändare till diskulogen@dis.se.

Diskulogen förbehåller sig rätten att koncentrera insändare.

Svenska Missionskyrkan

Inom loppet av ett par dagar har jag läst i ett par tidningar för släktforskare om *Svenska Missionsförbundet* och missionärer. I Diskulogen nr 95, i artikeln *Historiens mest dramatiska århundrade*, berättar Henning Mankell: Jag har ändrat mina tankar om missionärer. Jag har upptäckt att de gjorde fantastiska insatser och att Gud fanns mer i bakgrunden. Svenska missionärer protesterade mot kung Leopolds hårdhet i Kongo. De visade civilkurage.

Och Jan Guillou säger: Missionärer byggde skolor och sjukhus. Det var mycket viktigt. Självården var mindre viktig.

Det glädjer mig att Svenska Missionskyrkan och missionärer får så positiva omdömen. *Svenska Missionsförbundet* bytte namn till *Svenska Missionskyrkan* under sin kyrkokonferens (årsmöte) i juni 2003. Namnbytet beslutades under Svenska Missionsförbundets kyrkokonferens 2002. Förbundet ville byta namn för att förtydliga att vi är en kyrka.

Svenska Missionskyrkan är för närvarande inne i ett intensivt skede med omorganisation inför en förestående flytt så vi har mycket begränsade möjligheter att svara på forskarfrågningar och studiebesök. Detta kommer att gälla under hela 2012.

Därför vill vi i första hand hänvisa er till följande sökvägar:

På Svenska Missionskyrkans Arkivs blogg *Tidsperspektiv* berättar vi om vår historia och nutid: <http://blogg.missionskyrkan.se/tidsperspektiv/>

Mer information om Svenska Missionskyrkan och vår omorganisation finns på hemsidorna www.missionskyrkan.se och <http://gemensamframtid.se>.

Material rörande distrikt och lokala församlingar finns i de regionala folkrörelsearkiven. För en förteckning över dessa se Folkrörelsernas Arkivförbunds databas www.faf.nu.

För Svenska Missionsförbundets/Missionskyrkans historia se Hans Andreassons *Liv och rörelse* (Verbum 2007). Efter varje kapitel finns litteraturhänvisningar för vidare forskning. För biografiska uppgifter om pastorer, missionärer och diakoner se *Biografiskt album* som kommit ut i tio upplagor mellan 1928 och 1978.

MARIA HALMFORS, MEDLEM 48372

Macspalten

Med anledning av Macspalten i Diskulogen nr 95 har jag två kommentarer:

1. För att kunna köra Windows programvara på en Macintosh krävs som nämns i Macspalten en särskild programvara (emulator). Parallels (www.parallels.com) är den enda som nämns och den som rekommenderas. Det är dock på för mig på oklara grunder. Programvaran är kommersiell och kostar \$80. Man kan i december 2011 dock köpa alternativet VMWare Fusion (www.vmware.com) för \$50. Parallels får lite bättre resultat i tester men frågan är om man tycker att det är värt \$30. Eller för den delen \$80 eftersom det finns ett gratisalternativ: Virtualbox (www.virtualbox.org). Själv kör jag VMWare Fusion där jag använder DISGEN 8.2c samt ett antal CD-baserade databaser m.m. på en iMac med Mac OS X Lion som värd. Jag har tidigare med stor belåtenhet använt Virtualbox på datorer med såväl Windows som Linux värdoperativsystem, men då för andra ändamål.

2. Några gånger nämns kommersiellt producerad och ganska dyr programvara som den som mer eller mindre rekommenderas eller som tas för given.

Förutom Parallels tänker jag främst på Adobe Photoshop och Microsoft Word. Det är värt att notera att det finns billigare alternativ även för Mac OS X.

Det uppenbara gratisalternativet till Photoshop anser jag vara GIMP (The GNU Image Manipulation Program) som även finns för Windows och Linux (www.gimp.org).

I förhållande till det enklare alternativet Photoshop Elements sparar man cirka 1000 kr med GIMP; den fullödiga versionen Photoshop CS5 kostar nästan det tiodubbla.

Gratisalternativ till Microsoft Word är såväl officepaketet *OpenOffice.org* (<http://sv.openoffice.org>) som *LibreOffice* (www.libreoffice.org). Med de gratis kontorssviten sparar man ca 1000 kr, kanske till och med mer, på att inte köpa Microsoft Office (Home and Student).

Ytterligare ett billigare alternativ är Apples eget Pages som kan köpas i Appstore för 149kr. Det kan kompletteras med iPad/iPhone-versionen för 75kr på iTunes Store. Vill man ha ett mer fullödigt kontorspaket kan man komplettera med Numbers (kalkylprogram) och Keynote (presentationprogram) som också båda kostar 149 kr och har motsvarigheter till iPad/iPhone för 75kr styck. En fördel med Pages är, förutom synkroniseringen av dokument via iCloud, att programmet kan spara dokument i det elektroniska bokformatet EPUB. Därmed kan man göra sina släktböcker tillgängliga på t.ex. läsplattor med omflödningsbar text så att brytningar anpassas till att vilket håll man håller läsplattan, läsarens val av fontstorlek m.m. istället för att vara hänvisad till det stelare pdf-formatet.

MICHAEL LUNDHOLM, MEDLEM 18878

Hjelp – finner ikke slekta til svensken som ble norsk

I 6. generasjon på min fars blodlinje, har vi funnet *Lars Persson Heggelund*, men vi har ikke funnet ham eller slekten hans ved søk i svenske kilder m.m. Kanskje kan noen hjelpe oss?

Her følger det vi vet om ham:

Født: Ca 1780 i Jämtland, Västerbotten, Sverige. Lars utvandret til Norge og ble gift med enken Kirsten Pedersdatter, Ytteren, Mo i Rana. Vielsen fant sted i 1809. De bygget først en gård der, senere flyttet de til Nord-Trøndelag og så nordover til Ballangen hvor de startet med småbruk ved Børsvatnet. Ekteparet fikk 4 barn. Lars døde 21.08. 1851 på Kvanmo Gård, Børsvatnet, Ballangen, Nordland, Norge.

Merknad: Usikker på om navnet er Hæggelund eller om han kun hette Persson.

JAN-ERIK CARLSEN
je-ca@online.no

Avlidna Dis-medlemmar

617	Stig Johansson, Göteborg	24533	Siv Eriksson, Västerås
642	Erik Nordström, Oxelösund	25128	Bo Johansson, Örkelljunga
1407	Fritz Busk, Lillhärdal	26209	Nils Olof Albertsson, Lund
1489	Hans Svedberg, Vendelsö	26217	Sigurd Andersson, Mölndal
1517	Carl Lennart Arvidson, Hägersten	26250	Sten Grahn, Bygdeå
1557	Uno Hedlund, Alingsås	26286	Ulla-Britt Rost Runberger, Hovås
1892	Britta Olsson, Jättendal	26423	Lars-Göran Rosén, Svaneholm
2155	Lennart Larsson, Vargön	27084	Stig-Olov Eriksson, Norrköping
3035	Bo Ehrby, Stockholm	27860	Marie Österberg, Tungalsta
4656	Alf Carlson, Mariestad	28193	Nils Klevbom, Kista
4705	Irving Zakrisson, Umeå	28194	Per-Olof Landgren, Lerum
5048	Tore Norrby, Göteborg	28410	Karin Rehn, Jönköping
7964	Ulla Neilan, Motala	29159	Roland Claesson, Forsheda
8635	Rune Romell, Göteborg	30071	Lennart Lundström, Nyköping
9054	Thor-Kristian Berglund, Norge	30290	Sven Dahlgren, Stocksund
9206	Nils Ernfors, By kyrkby	30693	Maj-Britt Hradil, Ängelholm
9694	Lars Bergquist, Lidingö	31973	Stig Sahlqvist, Västerås
9709	Bodil Söderman, Löderup	32016	Jan-Åke Lundin, Sävedalen
9842	Sten Svensson, Malmö	34168	Jan A Jeppsson, Beddingestrand
11487	Göran Karphe, Linköping	34210	Staffan Andersson, Linköping
12135	Ernst Wigeborn, Lerum	34553	Rolf Jönsson, Lingham
12196	Kerstin Korsfeldt, Edsbruk	35305	Leif Næssén, Nyköping
12264	Björn Stengård, Norrköping	35625	Tommy Liljeborg, Täby
12308	B Hägglund, Vällingby	35789	Ulf Mannberg, Skellefteå
12331	Tore Thomassen, Norge	35816	Britt-Marie Hallstensson, Järfälla
12337	Lars-E Flodin, Västerås	36289	Ejvind Sörensen, Trelleborg
12396	Sven-Gösta Jonzon, Stockholm	37129	Jan O Wollhed, Vikingstad
12652	Bengt Pettersson, Göteborg	37849	Hans Hedlund, Skellefteå
13032	Åke Sjölin, Östra Ryd	37989	Kenneth Westerberg, Upplands Väsby
13613	Yngve Lindner, Vallda	38546	Sten Bergman, Tumba
13800	Ingvar Sahlin, Göteborg	38806	Hans Åkersten, Farsta
13812	Jan-Eric Paulsson, Båstad	38879	Gösta Waldert, Örkelljunga
14819	Gunn Melkersson, Falsterbo	39696	Hans Jørgen Johansen, Danmark
15008	Olof Sundström, Järfälla	40216	Kristina Isfalk, Linköping
15285	Lars Westman, Skellefteå	40564	Gun Schölin, Gävle
15395	Ulf Öberg, Karlstad	41126	Urban Sandström, Täby
17060	Erik Janson, Skärholmen	41196	Enar Pettersson, Malmbäck
17885	Hans Johanson, Linköping	42394	Kjell Edlund, Bromma
18280	Nils Erik Bäckbro, Nyköping	42521	Jörgen Lindfeldt, Linköping
21438	S-O Larsson, Skellefteå	42652	Jan Starkenberg, Grängesberg
21524	Hans Hermansson, Stockholm	42900	Sten Stjernberg, Gräsö
22214	Kjell Asker, Karlstad	43025	Britta Gullberg, Lindås
22318	Ingemar Larsson, Norrköping	43448	Barbro Björkman, Norrtälje
22586	Gösta Dahlgvist, Laxå	43792	Stig F Ahlstedt, Gävle
22978	Marianne Jonsson, Svärdsjö	46064	Stig Lindbom, Pixbo
23366	Lars Iveys, Lidingö	47687	Jörgen Bondesson, Rinkaby
23970	Per Wahlgren, Segeltorp	48340	Royné Eriksson, Nora

DIS kassör, Bengt, besökte Sandviken. Andersson visade hur det går till när D

s Tryckeri där VD Håkan
Diskulogen trycks. Foto: Bengt Karlsson

På grund av portoböjningar har vi blivit tvungna att justera våra priser.

Medlemsbeställningar

Medlemmar kan beställa från Dis på vår hemsida www.dis.se > Föreningen > Beställningar eller genom att ringa Dis kansli på telefon 013-149043.

Ange alltid medlemsnummer vid kontakt med kansliet!

Disgen

- DISGEN 8.2c 750 kr
- Uppgradering 350 kr
(uppgradering från DISGEN version 8.1 eller äldre)

Vill man köpa en uppgradering för 350 kr krävs oavbrutet medlemskap sedan förra köpet av DISGEN. Saknas oavbrutet medlemskap får man köpa en 8.2c för 750 kr för att uppgradera sig.

Dis-pin

Dis-pin emalj/gulmetall 25 kr

Äldre nr av Diskulogen

- 1 mån av tillgång 20 kr/nr

Övrigt

- Ansedelblock (25 blad/block)
 - Antavla (hopvikt, passar A4-pärm)
- Pris: 50 kr.

Böcker

1. Sorsele: Samesläkter, del 1, 230 kr
Samesläkter i Ammarnäsområdet med rötter i Tärna och Arjeplog
2. Sorsele: Samesläkter, del 2, 280 kr
Nybyggarsläkter av samiskt och svenskt ursprung från Ammarnäs till Sorsele.
3. Sorsele: Samesläkter, del 3, 280 kr
Hans Ersson - ett urval av hans ättlingar inom Sorsele kommun.
4. Sorsele: Samesläkter, del 4, 330 kr
Hans Erssons sonsons, Johan Hansson, ättlingar inom Sorsele kommun.
5. Sorsele: Samesläkter, del 5, 230 kr
Komplement till bok 2-4 i Sorsele.
av Thea Hälleberg
(porto tillkommer på bokpriserna)

Släktforskarförbundets handböcker

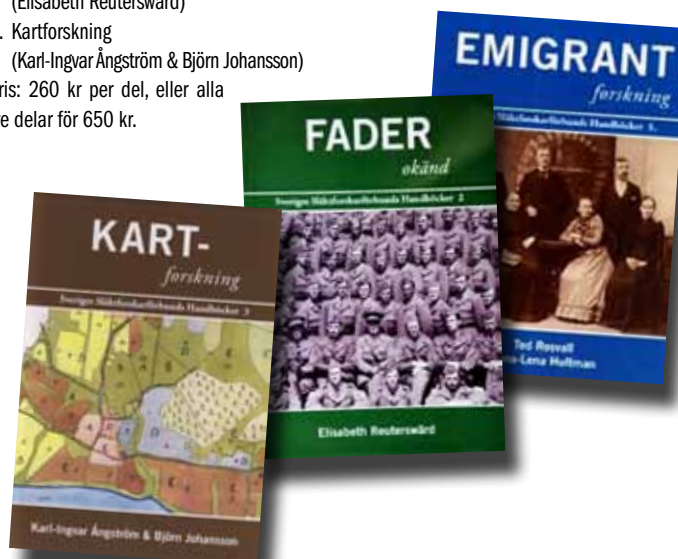
1. Emigrantforskning
(Anna-Lena Hultman & Ted Rosvall)
 2. Fader okänd
(Elisabeth Reuterswärd)
 3. Kartforskning
(Karl-Ingvar Ångström & Björn Johansson)
- Pris: 260 kr per del, eller alla tre delar för 650 kr.

CD-skivor

- Sveriges Befolkning 1880, 1890, 1900, 1970, 1980 och 1990.
 - Sveriges Dödbok nr 5
 - Begravda i Sverige
 - Rotemannen
- Pris: 525 kr per cd-skiva.

Register till vigsellängder
Se Dis hemsida.

Betala alltid i förskott till Dis plusgirokonto 14033-5 eller bankgiro 5009-6742.
Ange alltid medlemsnummer och vilken vara det gäller.
Porto ingår i priserna om annat ej anges.
Ring Dis kansli vid frågor!

Sedan förra Diskulogen har Ingrid Lännestad slutat som Disgen-fadder, tack Ingrid för dina mångåriga insatser. Ny fadder för både Disgen och Min Släkt är Torgny Larsson, Malmö.

DisGEN/Linux Sverige

Roy Johansson, Götene	0511-58020
roykleva@gotinet.com	dag+kv
Peter Landgren, Brunsberg	0570-53021
peter.talken@telia.com	

Äldre DisGEN/Mac

Kerstin Bjernevik, Kista	08-7511630
kerstin.bjernevik@bredband.net	
Kerstin Olsson, Eslöv	0413-31025
kerstin@dis-syd.se	
Sven Olby, Västerås	021-20494
sven.olby@telia.com	

Reunion/Mac

Helge Olsson, Anderslöv	0410-20002
helge@dis-syd.se	
Gunilla Hermander, Hudiksvall	0650-94188
macnilla@telia.com	
Micael Olsson, Åre	
micael.olsson@itare.se	
Kerstin Farm, Marfors	0701-770111
kerstin.farm@telia.com	

Min Släkt/PC

Torgny Larsson, Malmö	(040-510766)
t.larsson@tele2.se	
Elinor Elmborg, Södertälje	08-55013205
jagelli@hotmail.se	
Lotta Sörensen, Sölvesborg	0704-407436
lotta.1957@gmail.com	
Kjell Croné, Göteborg	031-159538
kjell.crone@home.se	kv
Annelie Lindgren Kedehag, Bollebygd	(033-288388)
petared@gmail.com	kv
Daniel von Schantz, Falun	(0705-698037)
daniel.von-schantz@edu.borlange.se	
Bo Svartholm, Frösön	063-44286
bo.svartholm@snf.se	

Faddrarna har talat om på vilket sätt de vill bli kontaktade. Den kontaktinformation som inte står inom parentes bör användas i första hand. Faddrarna är listade i postnummerordning.

DisGEN/PC Sverige

Fadderlista i postnummerordning

Rolf Ahlinder	Handen	073-9127288	rolf.ahlinder@dis-ost.se
Stig Geber	Uttran	08-53030734	stig.geber@telia.com
Håkan René	Vällingby	08-57974560 dag	(hakan.rene@gmail.com)
Carl-Göran Backgård	Åkersberga	08-54061136	cg@milstolpen.org
Torgny Larsson	Malmö	(040-510766)	t.larsson@tele2.se
Bengt Kjöllnerström	Lund	(0702-703944)	bengt@kj2.se
Anders Larsson	Svedala	040-400233	anders@dis-syd.se
Jan Nilsson	Staffanstorps	046-255788 kv	(fotojanne@bredband.net)
Gunnar Persson	Höganäs	042-330515	(gunnar.persson@mailbox.swipnet.se)
Caj Nilsson	Svalöv		caj.nilsson@tele2.se
Rune Jönsson	Kristianstad	044-245217	(runejoensson@telia.com)
Ove Billing	Laholm	0430-14120	(od@laholmo.net)
Donald Freij	Värnamo	(0370-650793)	donaidd@freij.se
Arne Sörlöv	Tving	0455-70304	(arne@sorlov.com)
Jan Jutefors	Rockneby	0480-66565kv	(jan.jutefors@telia.com)
Christina Claeson	Göteborg	031-159538kv	ch_claesson@hotmail.com
Jan-Åke Thorsell	V Frölunda	031-291155	(jama.thorsell@spray.se)
Kent Lundvall	Uddevalla	0522-74740	(k.lundvall@telia.com)
Karl-Erik Lerbro	Kinna	0320-13235 dag+kv	(karl-e.Lerbro@telia.com)
Kristina Andersson	Lidköping	(0510-27093 kv)	foreningar.kristina@gmail.com
Robert Mallander	Taberg	(036-308148 kv)	robert@mallander.se
Börje Jönsson	Eksjö	0381-10840	(b_json@hotmail.com)
Karl-Edvard Thorén	Linköping	013-101151 dag+kv	(karlet@comhem.se)
Patrick Johnson	Linköping	070-6000760kv	masspier4lobster@gmail.com
Torsten Ståhl	Norrköping	011-148066	(totta.stahl@telia.com)
Elisabeth Molin	Haydhem	0498-481377	(elisabeth@imolin.se)
Stig Svensson	Flen	0157-70138	(runeby@telia.com)
Gunnar Jonsson	Säffle	0533-10559	dis707@kilagenealogen.se
Bengt Hammarström	Karlshaga	0586-36587 dag+kv	b.hammarstrom@telia.com
Jan Wallin	Örebro	(019-183830 kv)	jan.wallin.orebro@telia.com
Claes Embäck	Gävle	026-192500	(classe.e@tele2.se)
Kurt Wikholm	Gävle	026-102344	(kwikholm@gmail.com)
Tony Rödén	Bollnäs	(070-3506304)	tony.rodin@gmail.com
Staffan Bodén	Iggesund	0650-561417	(hampus3249@gmail.com)
Bodil Orremo	Frösön	063-44666	(bodil.orremo@bredband.net)
Arne Bixo	Fränsta	0691-30502	(arne.bixo.dis@telia.com)
Joacim Söderström	Sundsvall	060-155030	(joacim.h.soderstrom@telia.com)
Örjan Öberg	Härnösand	0611-22188	(orjan@baskkuru.se)
Peter Johansson	Örnsköldsvik	0660-375567	(peter.johansson-oer@telia.com)
Lennart Näslund	Örnsköldsvik	0660-372109 kv	(lntagan@home.se)
Sigurd Nygren	Umeå	090-186487 kv	(sigurd.nygren@ersboda.ac)
Laila Larsson	Ersmark	0910-720041	(laila.tuva@telia.com)

DisGEN/PC Danmark

Georg Agerby	Brøndby	+45-43965337	g.agerby@jubii.dk
--------------	---------	--------------	-------------------

DisGEN/PC Finland

Max Forsén	Näpven	+358-405857158 kv	(mforsen@tawi.fi)
Henrik Mangs	Vasa	+358-500268361 kv	henrik.mangs@netikka.fi

DisGEN/PC Norge

Knut Egil Hamre	Halden	+47-69176169	keh-dis@online.no
Alf Christophersen	Songe	+47-37164209	alf.christophersen@medisin.uio.no

Dis faddrar är en grupp erfarna medlemmar som på ideell basis åtagit sig att dela med sig av sina erfarenheter till andra medlemmar, via telefon och mejl. Det finns inga garantier för att dina problem blir lösta eller att du slipper datorrelaterade olyckor. Genom att kontakta en fadder har du förbundit dig

1. att ha tagit en säkerhetskopia innan samtalet (mejl)
2. att följa fadderns råd på egen risk
3. att ha samtyckt till att faddern inte kan göras ansvarig på något sätt för eventuella fel, misstag, dataförluster eller annan skada.

DisBYT-ombud (Sverige)

Carl-Olof Sahlin, Täby 08-7563314
carl-olof.sahlin@telia.com

Christer Thörn, Perstorp 0709-967687
disbyt@dis-syd.se

Donald Freij, Värnamo 0370-650793
donald@freij.se

Lena Zariqi Henriksson, Lessebo 0702-444115
leza@bredband.net

Charlotte Börjesson, V Frölunda 031-478093
charlotte.borjesson@telia.com

Hans Vappula, Landvetter 031-945132
hans.vappula@gmail.com

Håkan Asmundsson, Linköping 013-154126
hakan@asmundsson.nu

Rolf Eriksson, Vikingstad 013-81283
rolferiksson@brevet.se

Kerstin Malm, Örebro 019-260585
kegubi60@gmail.com

Boine Nurmi, Västerås 021-417344
boine.r@nurmi.nu

Bernth Lindfors, Njurunda 060-31524
bernth.lindfors@telia.com

MAC

DisBYT-ombud (Sverige & Finland)

Gunnar Bergstedt, Stockholm 08-250966
gunnar.bergstedt@gfh.se

Dis Arkiv

c/o Jan Nilsson, Lagerlöfs väg 14, 245 32 Staffanstorp
dis_arkiv@dis.se 046-255788 kv

Daniel

Eva

Elisabeth

Marianne

Staffan

Kjell

Charlotte

Josefine

Bo

Ulf

Karl-Ingvar

Ordförande

Daniel Berglund,
Hägestensvägen 38, 421 67 Västra Frölunda,
031-443 143,
daniel.zz.berglund@gmail.com

Vice ordförande

Eva Dahlberg, Brunnsgatan 28, 553 17
Jönköping, 036-169 857,
eva_dahlberg@bredband.net

Sekreterare

Elisabeth Leek, Norra Notåsa,
573 73 Sunhultsbrunn, 0140-212 25,
elisabeth.leek@telia.com

Ekonomiansvarig

Marianne Strömberg, Sleipnervägen 13 2tr
136 42 Handen, 08-777 66 82
marianne.stromberg@bredband.net

Övriga ledamöter

Staffan Knös

Kyrkogatan 5, 372 30 Ronneby
0457-14093, 1338-sek@telia.com

Kjell Croné, Odinsgatan 20 B,
411 03 Göteborg
031-159538, kjell.crone@home.se

Charlotte Börjesson

Tenorgatan 8, 42138 Västra Frölunda
031-478093, charlotte.borjesson@telia.com

Josefine Nilson, Brunstorpsvägen 26 A
561 36 Huskvarna
036-145450, josefine-nilson@swipnet.se

Bo Kleve, Solhaga 7, 582 47 Linköping,
013-104 204, bok+dis@kleve.se

Ulf Frykman

Arrendegatan 5, 583 31 Linköping,
013-2149 37, ulf.frykman@comhem.se

Karl-Ingvar Ångström

Hemmansvägen 87,
871 53 Härnösand, 0611-203 41,
karl-ingvar.angstrom@telia.com

Valberedning

Sammanställande: **Sture Bjelkåker**,
013-150902, sture.bjalkaker@comhem.se

Dis-Nord

c/o Linder, Burliden 7,
937 92 Burträsk, 070-2294804
ordf_nord@dis.se
Hemsida: www.dis-nord.se
Ordf: Anna Linder

Under Släktforsknings dag lördagen den 17 mars fanns DIS-Nord representerat på stadsbiblioteken i Luleå och Umeå. Där visade vi upp föreningen och släktforskningsprogrammet DISGEN.

Helgkurs i DISGEN

Den 24-25 mars ordnade DIS-Nord en helgkurs om kartfunktionen i DISGEN 8.2c. Björn Johansson kom upp till oss i Luleå och höll kursen. Trots att många medlemmar tidigare sagt att de ville ha en kurs i kartfunktionen var intresset för kursen inte så stort som vi hoppats på. Under kursen pratade vi bl.a. om kartor och kartfunktionens möjligheter, DISGEN-orter, boställen och förflyttningar, hantering av kartbilder, placering av moderna och historiska kartbilder, utskrift av kartor samt export av kartpaket.

Årsmöte i Umeå

DIS-Nords årsmöte hålls lördagen den 21 april på Folkets Hus i Umeå.

Foto: Umeå Universitet

Efter årsmöteförhandlingar och fika kommer Lotta Vikström, docent och universitetslektor i historia, att hålla två föredrag: "Straffad för livet? Levnadslinor belyser mäns och kvinnors liv efter brott i 1800-talets Sundsvallsregion" och "Vad vet en så länge en går hos bönnerna?" Pigor på väg till svenska och nordamerikanska städer under 1800-talet".

ANNA LINDER

Dis-Mitt

c/o Lilliesköld, Johannedalsv 150,
863 37 Sundsvall,
060-155 030, ordf_mitt@dis.se
Hemsida: www.dis-mitt.se
Ordf: Rolf Lusth

Föreningens årsmöte ägde rum lördagen den 25 februari i Sundsvall. Det blev byte på ordförandeposten då ordföranden avsåg sig omval av hälsoskäl. Till ny ordförande valdes Rolf Lusth Timrå och för första gången på flera år kunde alla valbara poster tillsättas.

Gävle

I Gävle hade vi lite extra aktiviteter under Släktforsknings dag den 17 mars på Stadsbiblioteket. Efter föreläsningar fanns möjlighet att forska med Genline/Ancestry. Avslutningsvis informerade DIS-Mitt om Släktforskardagarna i Gävle. De mottagna budkavlarna kommer att hängas upp i Stadsbiblioteket.

Under våren kommer DIS-Mitt att vissa dagar finnas tillgänglig som jourhavande släktforskare på Stadsbiblioteket i Gävle och Hedesunda bibliotek.

Sundsvall

Problemlösarkvällarna, första onsdagen i varje månad, på Folkets Hus Kusten skall framöver få teman där vi tar upp specifika svårigheter i DISGEN. Från och med höstsäsongen kommer dessa sammankomster att flyttas till en lokal inne i centrala Sundsvall.

Örnsköldsvik

I Örnsköldsvik fortsätter att vi att ha öppet på tisdagar kl. 10.00-19.00.

En DISGEN-kurs startade den 12 mars.

Östersund

I Östersund planeras en uppdateringskurs i DISGEN omfattande inmatning, orts- och källdatabaser, säkerhetskopiering samt enkla utskrifter. Denna kurs vänder sig till användare som redan jobbat med DISGEN under en längre tid, men som skulle vilja friska upp kunskaperna och komma igång med den senaste versionen - 8.2.c.

Under vintern har också en kurs i bildhantering genomförts.

Jämtlands lokalhistoriker och släktforskare (JLS) och föreningen DIS-Mitt inbjöd tillsammans med Riksarkivet, Landsarkivet i Östersund till Släktforsknings dag den 17 mars.

ROLF LUSTH

Dis-Bergslagen

Ekevägen 2 B, 72218 Västerås,
021-14 33 61
ordf_bergslagen@dis.se
Hemsida: www.dis-bergslagen.se
Ordf: Brage Lundström

Vår stimulans för att öka aktiviteten vad gäller insändandet av DISBYT-utdrag har vid tiden för aktivitetens avbrytande resulterat i drygt 100 nya DISBYT-utdrag. Styrelsen beslutade i januari 2012 att alla medlemmar i DIS-Bergslagen som fram till slutet av februari månad sände in ett utdrag skulle få delta i utlottningen av fem årsabonnemang på valfri databas, av Arkiv Digital, Genline (svenska delen) eller Svar. Dragningen skedde under årsmötet den 25 mars, som ägde rum i Västerås. Förutom sedvanliga årsmötesförhandlingar fick vi även ta del av Genline/Ancestrys presentation av sin verksamhet.

Försäljningen av vår grundkurs i DISGEN 8.2 försätter i oförändrad omfattning. Leveranser av material sker över nästan hela landet. Produktion av en fortsättningskurs har ännu inte kommit igång, men ambitionen kvarstår.

Tematräffar genomförs på många platser i vårt verksamhetsområde. Mer regelbundet i Örebro och Västerås, men även på några andra platser. Bifogat fotografi visar den som genomfördes i Västerås, den 26 februari 2012, där Leif Svensson presenterade hur man kan använda olika databaser, med inriktning på Dispos och DISBYT.

Onsdagen den 29 februari medverkade vi i Katrineholm och visade hur man presenterar sin släktforskning enligt modellen "Vem tror du att du är". Dokument med detta upplägg har bl.a. deckarförfattarinnan Liza Marklund fått, liksom landshövdingen i Östergötland, i samband med invigningen av Släktforskardagarna i Norrköping. En nyligen framtagen handledning omkring detta presenterades.

BRAGE LUNDSTRÖM

Dis-Öst

Anderstorpsvägen 16,
171 54 Solna, 08-7511630,
ordf_ost@dis.se
Hemsida: www.dis-ost.se
Ordf: Kerstin Bjernevik

Lördagen den 18 februari hade vi på nytt ett Öppet Hus med våra grannföreningar i Huvudsta. Temat var "Hur du börjar släktforska och hur du tar hand om det". Fyra olika föredrag bjöds besökarna på under dagen förutom olika demonstrationer och försäljning samt visning i våra olika föreningslokaler.

Från DIS-Öst bidrog vi med ett föredrag med rubriken *Digital släktforskning - digital registrering*. I vår lektionssal visades besökarna olika moment i DISGEN och DISBYT. Även hjälp med olika problem erbjöds. Dessutom hade vi dekorerat väggarna med våra stora utskrifter av antavlor och stamtavlor och det väcker alltid intresset hos besökarna

Från de övriga föreningarna presenterades en snabbinstruktion i hur man börjar släktforska från GF, smedsdatabasens uppbyggnad från Smedsläktforskarna och på SSGFs initiativ presenterades Wiki-Rötter av Förbundets personal. Föreläsningssalen var full vid de flesta av föredragen.

Vi som arrangerade kände oss nöjda vid dagens slut och en av besökarna uttryckte det så här:

"Man lär sig alltid så mycket på de här dagarna."

Halvvägs mot föreläsningssalen fanns en möjlighet att få något att dricka och att stilla den värsta hungern. Där serverades nämligen kaffe, juice, hembakt bröd och varm korv med bröd. Ett uppskattat stopp på väg in eller ut ur lokalerna.

KERSTIN BJERNEVIK

Dis-Filbyter

c/o Frykman, Arrendegatan 5,
58331 Linköping,
013-214937, ordf_filbyter@dis.se
Hemsida: www.dis-filbyter.se
Ordf: Ulf Frykman

Dis-Väst

c/o Holm, Lilla Fridhemsgatan 2,
414 73 GÖTEBORG
ordf_vast@dis.se
Hemsida: www.dis-vast.o.se
Ordf: Jonny Holm

Dis-Småland

c/o Timander, Landshövdingeg. 10,
39231 Kalmar
ordf_smaland@dis.se
Hemsida: www.dis-smaland.se
Ordf: Rainer Timander

Dis Syd

Porfyrvägen 20,
22421 Lund,
ordf_syd@dis.se
Hemsida: www.dis-syd.se
Ordf: Jan Nilsson

Nu sitter jag här och sammanfattar min tid som ordförande i DIS-Filbyter. Det har väl inte alltid varit en dans på rosor, först fick vi kritik för namnet Filbyter som förknipades med Linköping av dem som inte kan sin Heidenstam. Vi i Dis byter filer och så vill jag att namnet ska tolkas. Sedan fanns den elaka häxan Avundsjuka eftersom vi kom till ett dukat bord och kunde utnyttja Dis material och utrymmen i Forskarstugan. Visst var det en förmån, men snart hade vi ett avtal med Dis där vi betalade en viss hyra. Den elaka häxan hade nu lång näsa och försvann.

Vi etablerade samarbete med ÖGF och det lyckades bäst i Norrköping där det blivit fruktbart. I Linköping organiserade vi en stugvärdspool som idag håller ett trettiotal stugvärdar – vi finns i stugan varje dag mellan 13.00 och 16.00. I Norrköping fungerar det lite annorlunda med en stugansvarig som finns där under öppettiderna.

Vi har också etablerat föreläsningar, i Linköping varje torsdagkväll, i Norrköping varannan onsdag och i Mjölby varannan tisdag. Ni kan ta del av våra ämnen på hemsidan. Till Norrköpings och Mjölby aktivitetskvällar brukar det komma 15–20 besökare och i Linköping är det mellan 25 och 35 och här har vi växt ur Dis lokaler och hyr in oss i scoutlokalen en trappa upp.

Nu lämnar jag över ansvaret för DIS-Filbyters framgångsrika och uppskattade arbete i Forskarstugan. Ni har gjort, och gör, ett fantastiskt arbete vilket visas genom den stora tillströmningen till stugan under tiden det finns stugvärdar, det goda kaffet som serveras och hur medlemmar hjälper varandra framför datorerna. Mangelstunderna efter föreläsningarna där diskussionerna varit många. Fortsätt så här och "bre ut er lite te". Alltid retar det någon! Lycka till, jag kommer att sakna er!

ROLF ERIKSSON
Ordförande emeritus

Första vårmötet

Dis-Väst firar under 2012 sitt 25-årsjubileum. Höstens första medlemsmöte kommer att bli ett jubileumsmöte och planeringen inför detta jubileum är i full gång. Under våren 2012 har föreningen, i samband med sitt årsmöte, fått flera nya ledamöter i styrelsen och de presenteras framöver i vårt medlemsblad Disketten.

Andra vårmötet

Det andra vårmötet kommer att hållas ute på Öckerö den 28 april, med bland annat guidade turer till Öckerö Kyrka och Hembygdsgrändarna, och Monica Nyström kåserar under rubriken *Krönikespelet Stora Mööt på Hönö – bakgrund och reflektioner*.

Götaforsliden

Dis-Väst har under flera år haft öppet på tisdagar i lokalen på Götaforsliden för de som vill släktforska på egen hand. Passa på att besöka oss under våren nu när Stadsmuseet i Göteborg stänger för renovering.

Landsarkivet i Göteborg är äntligen klart efter ett par år av om- och tillbyggnad. Resultatet har blivit en inspirerande möteslokal för släktforskare, med mycket spännande material att botanisera i utöver det traditionella kyrkoboksmaterialet.

CHRISTINA CLAESON

Årsmöte

Vi hade väntat länge på vintern. När den väl kom var det sent på säsongen (slutet av januari) å andra sidan kan man säga att den har varit föredömligt kort. Nyligen har vintergäck och påsklior gjort sin entré i trädgården – det är omkring +10°C ute. Förhoppningen är att våren har gjort sin aviserade ankomst. Nu är den tid då vi verkligen ser hur långt vårt land är. Vinter i norr och begynnande vår i söder.

Så är det med våra aktiviteter också. Vi hastade att få klart alla utbildningar innan vintern slog till. Vi hann.

Nu är det dags att starta vårens aktiviteter. Den planerade kursen i Värnamo har hastigt blivit inställd på grund av den osannolika händelsen att båda kursledarna har genomgått vissa kirurgiska ingrepp. Hur som helst så gläder det mig mycket att båda är på tillfriskningsfronten och kan tänka sig en förnyad kursstart.

Årsmötena står som spön i backen, vårt gick av stapeln den 3 mars och Dis kom hack i häl den 10 mars. Vi avvaktar med fler kursstarter för att se vad som händer på distanskursfronten. Så snart läget är klart blir det full fart med DISGEN-kurserna igen.

Har du som läsare synpunkter på ämnet eller annat av väsentlig betydelse för oss, så hör av dig till undertecknad eller till någon annan i vår styrelse.

Hälsningar från ett varigt Kalmar.

RAINER TIMANDER

Årsmöte i Hässleholm

Dis Syd kallar sina medlemmar till årsmöte söndagen den 15 april kl. 13.00. I år äger mötet rum i Göingebygden, nämligen i Hässleholm. Möteslokalen heter Senioren och ligger på Tingshusgatan 2, på bekvämt promenadavstånd från stadens järnvägsstation.

Foto: Jan Nilsson

Årets föredrag handlar om en oäkta Skånepåg och en äkta brigadgeneral – Carl Johan Ståhlbrand – och hans släkt. Det är Tomas Risbecker som kommer att berätta den sagolika historien om sergeanten från Kristianstad som utnämndes till general av president Abraham Lincoln. Tomas Risbecker arbetar med fondförvaltning och är dessutom revisorsuppleant i Sveriges släktforskarförbund.

Efter en kaffepaus blir det sedvanliga årsmötesförhandlingar med redovisning av hur år 2011 förflutit samt val av funktionärer för kommande verksamhetsår. Årsmöteshandlingarna och valberedningens förslag finns tillgängliga via föreningens hemsida, www.dis-syd.se, omkring två veckor före mötet.

Välkomna till årsmötet och påverka föreningens kommande verksamhet eller bara umgås en stund med likasinnade. Som vanligt serveras kaffe, te och smörgåsar till en billig penning.

MATS J LARSSON

Avsändare:
Föreningen Dis,
Gamla Linköping, 582 46 Linköping

POSTTIDNING B

I stugan kan du forska i mer än hundra cd-skivor. Du kan också forska med hjälp av ett antal abonnemang på internet som t.ex. folkräkningar i USA och Sverige, skannade kyrkböcker i Sverige och lokala databaser för Östergötland och Linköping. Ring gärna innan besöket då det ofta är fullsatt vid datorerna.

Varför bli medlem i Föreningen Dis?

DISBYT

Få tillgång till vår släktdatabas med över 25 miljoner poster.

DISGEN

Köp Sveriges mest spridda släktforskningsprogram med support.

DISKULOGEN

Få en tidning 4 gånger per år med det senaste inom området datorhjälp och släktforskning.

FORSKARSTUGAN

Få tillträde till forskarstugan i Linköping där du kan testa cd-skivor, abonnemang och läsa släktforskartidningar.

REGIONFÖRENINGAR

Få tillgång till regional verksamhet med kurser, möten och extra medlemsservice runt om i landet.

www.dis.se

Gamla Linköping, Hovslagaregatan 3

013-149 043

måndag-fredag kl 9-12 och 13-16